

Taxa postală
plătițe în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj, Str. Barou L. Pop
16. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Külföldi re:
Havonta 2, negyedévre 6, fél-
évre 12, egészévre 20 dollar. Hirdet-
ések díjazásában szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bányászi
szolidaritás egyetlen napilapja. Olk-
keink utányomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bermentetlen leveleket nem fogadunk el.
Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk.
Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jambor Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hátveségi Ernő. Str. Matei Milie 2.

Ara 5 lej

Kedd, 1934 május 1.

5694. ÉV
IJAR 16.

XVII. ÉVF.
96 SZÁM.

Az egységesített büntető törvénykönyv

Szombaton délután a kormány ünnepélyes formák között adta át öfelségének az egységesített büntető törvénykönyv tervezetét. Az aktus az igazságügyi miniszterium nagytermében folyt le, ahol a kormány tagjain kívül megjelentek a kamarák elnökei és alelnökei, a törvényelőkészítő bizottság tagjai, az egyetemek dékánjai, a bukaresti, jasi és a kolozsvári ítélőtáblák elnökei, a volt igazságügyminiszterek és a hatóságok vezetői. A tervezetét Antonescu igazságügyminiszter adta át a királynak. Öfelsége hosszabb beszédben méltatta az igazságszolgáltatás és a bírói kar jelentőségét és annak a reményének adott kifejezést, hogy az új törvénykönyv elő fogja segíteni az egyesült Románia jogszolgáltatását és az ország fejlődését.

A büntető törvénykönyv egységesítését minden kormány maga részéről elkészítendőnek találta. Nyilván nehéz munka lehetett azok számára, akik az egységesítést megcsinálták. Hiszen a megnagyobbodott Romániában az okirályságheli jogszolgáltatáson kívül érvényben volt az osztrák, a magyar, a bulgár, az orosz büntető bíraskodás. A fejlett és demokratikus igazságszolgáltatás mellett az autokrácia szelleme is érvényesült az egyes országokéknak a jogszolgáltatásában.

Az új törvénykönyv az ország unifikációjával együtt a népek unifikációját is hivatva van elősegíteni. Az egységesített törvénykönyvet kell tehát, hogy áthassa az ország alkotmányának humánus, modern, igazságos szellemét.

Azaz, hogy a törvénykönyv tervezetét ünnepi formák között adták át az uralkodónak, a kormány maga is belátta az ügy nagy fontosságát.

Történelmi jelentősége van a büntető törvénykönyvnek. Kétségtelen, hogy rendelkezéseiben a törvénykönyv támaszkodik a haladás és igazság elveire. Am ennél is fontosabb, hogy a törvény alkalmazása körül is érvényesüljenek ezek a szempontok.

Miniszterlátogatás

Ennek a városnak, ennek az ország részének súlyos problémái vannak és olyan panaszai, amelyet eddig egyetlen kormány és egyetlen miniszterlátogatás sem orvosolt.

Nem kell tehát rossznéven venni tőlünk, ha ejeve megállapítjuk, hogy a mai és holnapi miniszterlátogatás sem fogja orvosolni mindazokat a bajokat, amelyek itt orvoslásra várnak.

De Tatarescu miniszterelnök látogatása mégis jelent valamit a számunkra. Amikor még alminiszter volt és a kormány legfiatalabb tagja, gyakran látogatót le Erdélybe és kereste fel Kolozsvárt. Ő volt az első, aki kapcsolatot akart teremteni — vagy legalább is azt mutatni, hogy kapcsolatot akar teremteni — a románok és kisebbség között és az érdekközösségen felül a népi kultúrák közéletét emlegette.

Az emlegetés természetesen megmaradt emlegetésnek. Azóta is fájó sebek égnek a kisebbségi jogok eszményén. Amióta Tatarescu utóljára járt itt, mint a kormányfő hatalom küldöttje, nem változott semmi.

Csak rosszkor változott minden, illetőleg még rosszabbra változott minden.

Es ha Tatarescu ezt majd észreveszi, ezzel is nyertünk. Ha Tatarescu, akinek szemében alighanem éppúgy előtérben áll a nagy világnézeti harcok kérdése, mint az ország minden polgárának szemében, akik most, a demokrácia és a szélsőségek harcában keresnek valami kevésbé nyugtalanító és kevésbé egzisztenciára törő — észre fogja venni, hogy mindaz, amit kisebbségekről és főleg zsidókról mostanában beszélnek, hazug rágalomkál nem egyebek, akkor is nyertünk.

Ha észreveszi, hogy a gazdasági krízis ebben az országban legjobban a kisebbségeket aknázza alá, azokat a néptömegeket, amelyek lassan-lassan megemészti

Tizenegy miniszter jön hétfőn Kolozsvárra

Bucuresti-Bukarest, április 30. A mai minisztertanácsot, mely délelőtt 9 órakor kezdődött, délben felkeltőkor egy órára megszakították. Ezen idő alatt a miniszterelnökségen ebédeltek az államférfiak és félháromkor ismét megkezdtek a tanácskozást. Négy órakor aztán a következő hivatalos kommitűkét adták ki:

— A mai minisztertanács, mely első a parlamenti szakasz bezárása után — megvizsgálta a közigazgatási és egyéb praktikus intézkedéseket, melyeket a kormány a megszavazott törvények életbeléptetése érdekében fogantatni kíván. Ezen intézkedések összessége azon időszakát képezi a kormány alkotói politikájának, amelyen a kormány tényleges kormányzási és közigazgatási munkáját végzi. A minisztertanács ezután megállapította a

körzeteit és székhelyeit a szakkamarák nak. A pénzügyminiszter nagy expozét tartott, majd pedig a minisztertanács elhatározta, hogy

milyen intézkedéseket fog fogantatni a mezőgazdasági és városi adósk konverziójáról szóló törvényjavaslat életbeléptetése érdekében.

Megszövegezték azt a minisztertanács jegyzőkönyvet, mely szerint a miniszterelnökségen egy bizottság fog dolgozni, hogy elkészítse az állami jövedelmek központosításáról, újjászervezéséről szóló tervezetet a költségvetési takarékoság érdekében, valamint a közigazgatási hivatalok jobb működése érdekében. A miniszterelnök ezután közölte a minisztertanács tagjaival a kolozsvári látogatás programját. Ezután megállapították a kormányának a programját a júniusi parlamenti szesszióig, valamint azon törvénytervezeteket, melyeket a következő parlamenti szesszióban fognak megszavazni.

A kolozsvári látogatás

Holnap este indulnak Kolozsvárra, az ott tartandó ankétra: Tatarescu miniszterelnök, Sasso, Franasovici, Constinescu Teodorescu, Uica tábornok, Angheliescu továbba Inca alminiszter, Mitita Constinescu, Manolescu Strunga és Maxim. Szerdán délben két órakor a prefektura nagytermében a miniszterek jelenlétében értekezlet lesz, melyen résztvesznek a kormány tagjai, a liberális parlamenterek a prefektusok. A konferencia után egy köz igazgatási konferenciát tartanak a megyei prefektusok bevonásával, majd a mőc-vidékről Bihar, Kolozsvár, Torda,

Aisófehér, Hunyad, Arad sérelmeiről. Második nap, vagyis esütörtökön Tatarescu miniszterelnök és a kormány többi tagjai a tordamegyei Campenibe utaznak, hogy személyesen megvizsgálják a mőcvidéki falvak lakosságának sérelmeit. Innen újból visszatérnek Kolozsvárra, hol Tatarescu a kisebbségek képviselőit fogja fogadni. 4-én, pénteken Bánffyhunyadon fogadják a környékbeli lakosok küldöttsegeit.

Május 9-én Bukarestbe érkezik Tefvik Rüzsdy török külügyminiszter

Genfben a tengerszorosokra vonatkozólag kötött egyezmény revíziójáról tárgyal a török külügyminiszter

Ankara április 30. Tefvik Rüzsdy Bey török külügyminiszter május 9-én Bukarestbe utazik. A török külügyminiszter Romániából Genfbe megy, ahol a leszerelési tanácskozásokon vesz részt.

Több konstantinápolyi lap azt az értesítést szerezte, hogy Tefvik Rüzsdy bey Genfben módot fog keresni arra is, hogy a hatalmak fődelegátusai előtt kifejtse Törökország felfogását a tengerszorosok kérdésében kötött egyezmény revíziója felől.

Tatarescunak állnia kell a harcot a demokrácia védelmében. Es akkor látnia kell azt a lelkiismeretlen hajszát, amelyeket a kisebbségek, de főleg a zsidók ellen indított a reakciós tömeg.

Es az igazságok intézményes munkákon keresztül kell győzedelmeskednie: egyenrangúvá emelni a kisebbségeket, a demokráciának mindent átfogó testvéricsülésében.

erőuraltalanságukat és minden támogatás nélkül vívják meg harcukat a megélhetésért; akkor is nyertünk.

Ebben a városban hatvanötezer kisebbségi ember él és szervezetei útján köszönti a miniszterelnököt.

Ez bizonyra fel fogják őt világosítani. Tatarescu a demokrácia harcosaként került a kormány élére, amikor szélsőséges zavarok eltávolították mellőle szellemi vezérét és irányítóját.

A szenátusnak ez a mindent átható tulsulya erősen hajlik a fasiszta rendszer felé. A szenátus maga százhusz tagból áll, akik közül negyvenet az elnök nevez ki, nyolevanat pedig az állampolgárok választanak azok közül, akik „elismerten vezetőmunkát végeznek a közjólét területein.”

Hogyan lehet majd kikutatni ezeket a „vezető állampolgárokat?”

Mindenekelőtt jelölve lesznek azok, akik a „virtuati militari” és a „függetlenségi kereszt” birtokában vannak. Ezek magas kitüntetések. Olyanok, amiket a kisebbségek nagyon gyéren kapnak, bizonyos nemzetiségek hozzá tartozói egyáltalában nem. Az ilyen módon összeállított szenátus, az érdekes állampolgárok légioját” fogja alkotni, vagyis a kitüntetések fölött

Select Muzgó **PANOPTIKUM** **Select Muzgó**

Rendkívül érdekes tárgy, izgalmas cselekményű film, rendezte KERTESZ MIHALY, főszerepekben: LIONEL ATWILL és FAY WRAY.

Következő műsor:
JAN KIEPURA
legújabb slágere:
DALOL A SZIVEN
partnere: MARTHA EGGERTH

VILÁG TÖKRÉ Az új lengyel alkotmány

A lengyel alkotmány, amelyet 1921 március 17-én iktattak törvénybe, a francia köztársaság alkotmányának alapelvei szerint készült. Azonban sokkal demokratikusabb alapon. Az állam törvényhozó és politikai hatalma eddig a képviselőházban (szejm) jutott kifejezésre. Igaz ugyan, hogy felsőház is működött, mint szenátus, de az alkotmány gondoskodott arról, hogy ennek a testületnek ne adjon jelentős hatáskört sem a törvények kezdeményezése, sem az ország politikája, sem a kormány összetétele tekintetében. Az államelnök helyzete teljesen a francia köztársasági elnök helyzetéhez hasonlított.

Ez év január 26-án a szejm új alkotmányt tervezett, amely valóságos felborította a régi alkotmány jogi helyzetét. Jogi, konstruktív és szerkezeti szempontokból nézve, az új lengyel alkotmány egy abszolút monarchiának az alkotmányával egyenlő. Igaz, hogy az államfő nem király, hanem elnök.

Az alkotmány első bekezdése így hangzik: „Az állam szerveinek tekinthetők azok, akik alá vannak rendelve a köztársaság elnöke felsőbbeségi hatalmának. Éspedig: a kormány, a szejm, a szenátus, a hadsereg, a törvénykezés, az állami ellenőrzés, a területiális és a gazdasági autonómia.”

Az elnök az alkotmány szövege szerint az állami szervek fölé van helyezve”. Ő hivatali és hivatalon kívül működéséért sem politikailag, sem büntetőjogilag, sem pedig magánjogilag nem vonható felelősségre. Az alkotmány második pontja szerint az elnök csakis „isten és a történelem előtt” vonható felelősségre.

A szejm és a szenátus alkotják névleg a törvényhozó hatalmat. Ennyi megmaradt a régi alkotmányból, a választási korhatárt azonban 21 évről eltolták 24-re. Az általános választási jog parlamentjét pedig ténylegesen hátrébe szorították és megfosztották politikai jelentőségétől. A parlamenti hatalmat áttették a szenátushoz, amely az új alkotmány szerint olyan állami szerv, amely „visszatükrözteti azoknak az elemeknek az akaratát, amelyek leginkább vannak érdekelve a közjavak ujjáépítésében”. Minden parlamenti aktus — beleértve a kormány elleni bizalmatlanságot és a miniszterek vád alá helyezését —, csak akkor emelkedik jogerőre, ha a szenátus is hozzájárul. Az elnök helyettese nem úgy, mint eddig, a szejm marsallja, hanem a szenátus elnöke.

A szenátusnak ez a mindent átható tulsulya erősen hajlik a fasiszta rendszer felé. A szenátus maga százhusz tagból áll, akik közül negyvenet az elnök nevez ki, nyolevanat pedig az állampolgárok választanak azok közül, akik „elismerten vezetőmunkát végeznek a közjólét területein.”

Hogyan lehet majd kikutatni ezeket a „vezető állampolgárokat?”

Mindenekelőtt jelölve lesznek azok, akik a „virtuati militari” és a „függetlenségi kereszt” birtokában vannak. Ezek magas kitüntetések. Olyanok, amiket a kisebbségek nagyon gyéren kapnak, bizonyos nemzetiségek hozzá tartozói egyáltalában nem. Az ilyen módon összeállított szenátus, az érdekes állampolgárok légioját” fogja alkotni, vagyis a kitüntetések fölött

13746

rendelkezők hatalmi csoportját. Hogy azon kívül is bejuttak a szenátusba érdemes polgárok, az a demokrácia barátjait nem nyugtatja meg, mert ezek főleg olyanokkal fogtak rekrutálódni, akik méltóknak mutatkoztak az új rendszerhez.

Amikor valakit a szenátusi tagságra jelölnek, azonnal egy nagy kutató apparátus kinyomozza előéletét, mentalitását és „érdemeit”. Ezek az érdemek persze politikaiak. A végleges jelölési javaslatokat szenátusi bizottság készíti elő. Valójában nem a törvény és nem is az alkotmány dönt afelől, hogy ki jöjjön be a szenátusba, ebbe a legfontosabb törvényhozó testületbe, hanem maga a szenátus.

A szenátus hatalmát viszont a közvélemény elnökének a hatalma elhomályosíthatja. Egyedül ő, senki más nem dönthet háború és béke fölött. Az elnök szerződéseket köthet külföldi államokkal, rendelkezik az újoncállomány száma fölött, anélkül, hogy erre nézve kikérné a parlament határozatát. Az elnöknek joga van vétőt emelni minden olyan törvény ellen, amit a törvényhozó testület már megszavaztak, de ezen felül meghírdíthat minden parlamenti és szenátusi határozatot és jogában van megakadályozni, hogy azok a hivatalos lapban megjelenhessenek.

Végül joga van az elnöknek, hogy ő maga utódjáért jelölje az egyik jelöltet. A másik jelölt külön gyűlés jelöli ki, mely áll a két törvényhozó-testület egy-egy elnökéből, a miniszterelnökből, a legfelsőbb bíróság elnökéből, a haderő főinspektorából és hetvenöt „legméltóbb” polgárból, akik közül ötvenet a szejm. huszonötöt pedig a szenátus választ. Csak akkor proklamálják a választógyűlés jelöltjét köztársasági elnöknek, ha az elnök nem él a jogával. Minden más esetben a két jelölt között népszavazás dönt. Ebből nyilvánvaló, hogy az egész elnökválasztás illuzórium. Mert hiszen a legtöbb esetben az elnök maga fogja utódját jelölni.

A képviselők immunitásáról az új alkotmány úgy rendelkezik, hogy minden képviselő felelősségre vonható beszédeiről, javaslatokról és interpellációról. A felelősségre vonást a szejm. esz. közli. Amennyiben a képviselő magatartása össze nem egyezhet a képviselői fogalommal, vagy ha ez a magatartás magán viseli egy hivatalból megtorlandó deliktum jellegét, akkor szejm. határozatra, vagy pedig a szejm. marsall kívánságára, vagy az igazságügyi miniszter javaslatára állam bíróság elé állítható. Az állam bíróság ki mondhatja az illető képviselőnek a mandátumtól való megfosztását. A régi alkotmány szerint az állami törvényeszköz tizenkét tagból állott, közöttük nyolc szejm. képviselő és nyolc szenátor. Az új alkotmány mindössze hat bírót ismer, akiket a köztársaság elnöke nevez ki a hivatalos bírák karából. Ez mutatja legkézzelfoghatóbban, hogy az alkotmánynak ez a része tisztára arravaló, hogy a parlamentből ki szorítsák az ellenzéki képviselőket.

Nem esoda tehát, ha a lengyel tömegek a lehető legnagyobb pesszimizmussal tekintenek az új alkotmány elé.

Raktáron tartok és szerdek legújabb modellű kályhákat, kandallókat a legkiválóbb minőségű, valamint ócska kályhák átrakását és tisztítását, ugyszintén takaréktűzhelyek készítését és fayanorakást is vállalom a legjutányosabb árban!

GRAEF PÁL kályha mintalercak
CLUJ, Piața Unirii 8., az udvarban.

Dr. Arlosoroff özvegye a jeruzsálemi esküdtsek előtt

A jeruzsálemi főtárgyaláson dr. Arlosoroffné megerősíti, hogy Stavskyban és Rosenblattban felismerte férje gyilkosait

Jeruzsálem, április 30. Az Arlosoroff-per főtárgyalásának második napján dr. Arlosoroff özvegyének kihallgatása került sorra. Az özvegy fekete ruhában jelent meg az esküdtsek előtt. Vallomásaiban megismétli azt, amit már a vizsgálat során történt kihallgatása alkalmával mondott. Ehhez kevés hozzáfűzi, valójában van. Kijelenti, hogy Abraham Stavskyban és Cvi Rosenblattban felismerte férje gyilkosait és elmondja, hogy Rosenblatt lött rá dr. Arlosoroffra, míg Stavsky az arcába világított. Amikor újlag megmutatják Rosenblatt kabátját, teljes határozottsággal kijelenti, hogy Rosen-

blatt viselte azt a kabátot a gyilkosság estjén.

Horace Samuel védőügyvéd keresztkérdésekbe fogja dr. Arlosoroff özvegyét. Megkérdezi, hogyan állott dr. Arlosoroff abban a pillanatban, amikor rálöttek. A kérdés annak bizonyítására irányul, hogy a tettes balkezes kellett hogy legyen. Rosenblatt viszont nem balkezes. Arlosoroff né pontosan megjelöli dr. Arlosoroff állását abban a pillanatban, amikor a lövést leadták.

Ezután Shitreet komizárt hallgatták ki, akit ugyancsak keresztkérdések alá vett a védelem képviselője.

Kolozsváron megalakult az erdélyi zsidó ifjusági központi tanács

Dr. Fischer József elnökle alatt közös konferenciát tartottak tegnap az erdélyi cionista ifjusági szervezetek

Cluj-Kolozsvár, április 30. (Az Uj Kelet tud.) Nagyjelentőségű ifjusági konferencia volt tegnap Kolozsváron. Dr. Fischer József elnökle alatt közös értekezletet tartottak Erdély összes cionista ifjusági szervezetei a központi ifjusági tanács megalakítása céljából. Ma, amikor az egész cionista mozgalomban egyre súlyosabb méreteket öltenek a pártok és a különböző frakciók közötti belső harcok, rendkívüli jelentőséggel bír minden olyan akció, amely bármilyen minimális programmal is, közös nevezőre hozza a különböző pártállású és ideológiai beállítottságú ifjusági szervezeteket. Már az elmúlt évi temesvári cionista konferencián merült fel egy erdélyi központi ifjusági tanács létesítésének terve és ebben az irányban konkrét határozatot is hozott a konferencia. Ugy a Zsidó Nemzeti Szövetség vezetősége, mint az egyes ifjusági szervezetek felismerték annak szükségességét, hogy a közös ifjusági feladatok és szükségletek számára egy felső fórumot kell létesíteni és ez a felismerés hozta össze Kolozsváron a különböző ifjusági szervezetek delegátusait. A Zsidó Nemzeti Szövetség kisintéző-bizottsága és az ifjusági szervezetek dr. Fischer Józsefet kérték fel a szervezethez ifjusági konferencia levezetésére és hogy ez a konferencia a teljes siker jegyében zajlott le, nagymértékben dr. Fischer József irányításának köszönhető, akinek sikerült közös nevezőre hoznia az eddig egymással élesen szemben álló, vagy teljesen elkülönülő ifjusági szervezeteket.

A konferencián dr. Szegő Ernő (Déva) a Zs. N. Sz. társelnöke, a KIB képviselőiben Reiter Ernő, és Löbl Lajos, a központi Palesztina-hivatal részéről pedig Taub Abraham vettek részt. Minden ifjusági szervezet öt-öt delegátussal képviseltette magát, ezen kívül a kolozsvári cionista helyi csoport delegátusai is részt vettek a tárgyalásokon. A konferencián a következő ifjusági szervezetek jelentek meg: Aviva-Barisszia, Ceiré Mizrahi, Hasomér Hacair, Hanoar Hacioni, Bné Avoda és Brith Trumpeldor.

Az értekezletet dr. Fischer József nyitja meg. Ismerteti a konferencia feladatait és kéri a delegátusokat, hogy a közös célokat tartásuk szem előtt a tárgyalások menetében, majd Reiter Ernőnek, a KIB megbízottjának adja át a szót, aki részletes referátumban ismerteti az ifjusági konferencia céljait és a létesítendő Erdélyi Központi Ifjusági Tanács (EKIT) feladatait és munkakörét. Rámutat a közös ifjusági munka megvalósításának jelentőségére és kifejti azokat a szempontokat, amelyek feltétlenül szükségessé teszik egy, az összes ifjusági szervezetek fölött álló fórum megteremtését.

Az ifjusági szervezetek delegátusai ma

gukvát teszik az EKIT ügyét. A Brith Trumpeldorral való együttműködés kérdése azonban élénk vitát váltott ki, a mennyiben a Hasomér Hacair, az Aviva Barisszia és a Hanoar Hacioni delegátusai kijelentették, hogy összeférhetlennek tartják az EKIT-ben való közreműködését egy olyan szervezetnek, mely hivatalosan bojkottálja a Zsidó Nemzeti Alapokat. Miután a Brith Trumpeldor delegátusa kijelenti, hogy az Erdélyi Betár nem tette magáévá a revizionista szervezet által elrendelt bojkott-mozgalmat a nemzeti alapok ellen és a KIB delegátusai is ilyen irányú felvilágosítást adtak, a konferencia elhatározta, hogy vizsgálta tárgyává teszi az ügyet és csak annak megjelése után fog dönteni a Brith Trumpeldorral való további együttműködés kérdésében.

Ezután a EKIT szervezeti szabályzatának tárgyalására került sor, melyet részletes vita után a konferencia ném: módosítással elfogadott. Ezzel véget is ért a délelőtti értekezlet, majd délután 3 órakor folytatódott a tárgyalások.

A délutáni megbeszélések során a Mizrahi delegátusai vallási követeléseiket terjesztik elő, melyeket a konferencia az EKIT megválasztandó vezetőségének hatáskörébe tesz át.

A delegátusok ezután egyöntetűen elhatározzák az EKIT megalakítását, majd dr. Fischer József és Reiter Ernő méltatják a konferencia és az EKIT megalakításának jelentőségét.

Ezután a chalu-szervezetek tartották meg konferenciájukat Taub Abraham elnökle alatt, amelyen részletesen megvitatották a hachsarah- és alijah-kérdéseket. Az értekezlet után az EKIT vezetőségének kérdéséről tartottak újabb megbeszélést az ifjusági szervezetek delegátusai és elhatározták, hogy dr. Fischer Józsefet kéri fel az EKIT tiszteletbeli elnökségének vállalására, míg az ügyvezető elnököt az ifjusági szervezetek javaslatára a KIB fogja delegálni. Az EKIT titkárává egyhangulag Kincs Lipótot választották meg.

Az új személyzeti adókönyv és befizetési nyomtatványok,

továbbá városi és mezőgazdasági konverziós bejelentési nyomtatványok kapnatók

BERNÁT

papírüzletében Cluj, Piața Unirii 29. Telefon 4-87.

Budapesti Nemzetközi Vásár

május 4-14.

50%-os utazási kedvezmény

április 28-tól május 22-ig a vásárigazolvány felmutatása ellenében.

A perifériák festője

Gy. Szabó Béla, Szervátiusz Jenő és Ziegler E. tárta a kolozsvári „Minerva” kiállítási termében

Látni a világot csaknem annyi, mint megérteni. És hogy oly kevesen értik meg, annak sok tekintetben az az oka, hogy nem látják a maga sokrétűségében, fény- és árnyoldalainak gazdagságában.

A festő, főleg pedig egy napjainkbeli modern festő feladata nem merülhet ki immár csak abban, hogy színeket és formákat tetszetősen tálal a néző elé és az apró részletek szinbeli és formai kiaknázásával mintegy eltérli figyelmünket az Egész értelméről, vagy ami csaknem egyenlő ezzel: az elkendőzött valóságról.

Az a fiatal, ujonnan felfedezett kolozsvári piktör, akinek tárta a tegnap délelben nyílt meg a „Minerva” kiállítási termében, nem az önmagukért való pittoresek hatások, nem a tulajdonság hang súlyozott részletek művésze. Látó művész, abban az értelemben, ahogyan a nagy író, a nagy publicista, a nagy politikus az: a kortársi élet jelenségvilágának leglényegesebb ismertetőjeleit igyekszik megrögzíteni és a kifejezés megragadóerejével művészetté fokozni.

Gy. Szabó Béla, amellyel, hogy formanyelve meglepő tökélyt, kifejezőereje rutinos változatosságot mutat, témakörében elismerésemelől bátorissággal — főleg erdélyi viszonylatban! — lépi át a megszokott sablonok kereteit.

Kiállított pasztellein, pompázó grafikai alkotásain nem a városi élet szemnek tetszetős részletei csillognak üresen, hanem a perifériák mérhetetlen, nyugtalanító nyomora sötétlik. S hogy igazi művész, sőt kiválószóttan az, annak legfőbb bizonyossága, hogy a szemétkutatók, a rongyszédők társadalmáról rajzolt és festett számos képen nem a korai, vagy új-naturalizmus eszközeit alkalmazza, hanem ama művészetét, akinek szemében ugyszólván a szívük dobog s szívükben a részvét, a meghatódás, a felháborodás érzése lett otthonossá.

Telhat költő marad anélkül, hogy a légtérben mozgó fantázia és irrealitás vonzása ragadná magával, ami rendszerint szép, de semmitmondó képek megfestésére szokott vezetni.

Tájképein annál több a derű. Napsütéses dombrészelei az erdélyi plain aire-festés legjobb darabjai közül valók. Grafikai munkáin a már hangoztatott témabeli erősségen kívül a rajz biztonságga, a mesterségbeli tudás az, mely megállítja és elismerésre készíti a szemlélőt.

Gy. Szabó Béla már első tártaival meghódította a hozzátöröket, egészen bizonyos, hogy a nem ehbéli közösséget is meg fogja hódítani, sőt Erdély határain túl is elismerőkre és értékelőkre fog találni.

Bár tárta főleg összhatasával, szín- és hangulati eredetiségével nyújt marandó impressziókat, mégis ki kell emelnünk „Szemétkutatók” című két képét, valamint a „Plánétás asszony”, a „Bámulók”, a „Zsidók”, „Horgászok”, „Részegek”, „Ónarcok” című, részben pasztellel, részben szénrel festett képeit.

Szervátiusz Jenő szobrai nagy mértékben emelik a tárta művészi harmóniáját, nivóját és összhenyomását. Ezt a kiváló szobrást nem kell felfedeznünk, legfeljebb új fejlődéséről számolhatunk be. Legutóbbi tárta óta erőben és egyben finomságban sokat gazdagodott. Szobrain a mozdulatok lendülete az, amely leginkább megragadja a szemet. Nem tör monumentálisra, de a test költészetét, a test éréki szépségeit nemesen fejezi ki. Portréi realitással és egyben a jellemrajz élességével tűnnek ki. „Eva” című szobra elragadóan asszonyi, vonzó, szinte meleg éleletet lehelő, anélkül, hogy erotikus hatásra törekedne. „Tánc” című szobrában a mozdulat lendülete a kidolgozás mesteri tökélyével párosul. „Szerelm” című alkotása, tul szoborszerűségében csaknem belletrisztikai hatást tesz, annyira igaz, közvetlen, léttel teli.

Ezt a kiváló művészt sokkal jobban kellene megbeszélni, mint ahogyan megbeszélük, mialatt mindenki a kisebbségi kultúra megmentéséről beszél.

A tárton Ziegler E. festőművész néhány művészi, saját tervezésű kézikötésű könyvvel szerepel. A kötések nemesak izléses voltakul ragadják meg a szemlélőt, hanem nemes alkalmazkodásukkal az egyes könyvek tartalmához — rajzban, ornamentekben, vonalakban — szinhatásokban.

A három művész tártaára a belépés díjtalan és egész napon át megtekinthető

Salamon László

festője

Stiusz Jenő és
Kolozsvári
termében

em annyi, mint
kevesen érték
ben az az oka,
a sokrétegségő-
ának gazdagsá-

gy napjainkbeli
em merülhet ki
színeket és for-
néző elé és az
formai kiakná-
figyelmünket az
ami csaknem
szótt valóság-
felfedezett ko-
tárlata tegnap
nerva" kiállítási
kért való pit-
jelentőssé hang-
ze. Látó mű-
ze, ahogyan a
za, a nagy po-
et jelenségvilá-
ismertetőjeleit
és a kifejezés
zetté fokozni.
t, hogy forma-
ifejezőereje ru-
t, témakörében
gal — főleg
lépi át a meg-

pompázó grafi-
si élet szemnek
ak üresen, ha-
tlen, nyugtala-
nogy igazi mű-
z, annak leg-
szemléltetőit.
ról rajzolt és
a korai, vagy
alkalmazza.
kiknek szemé-
bogar s szívük-
s, a felháboro-

ül, hogy a lég-
a és irrealitás
ami rendszer-
képek meg-

derü. Napsü-
lyi plain aire-
valók. Gra-
zototott téma-
biztosága, a
ely megállítja
mlét.

ő tárlatával
egészen bi-
közösséget is
delly határain
előkre fog ta-

atásával, szin-
nyújt maha-
ki kell emel-
ni két képét.
y", a „Bámu-
ok". „Rése-
szben pasztel-
képeit.

nagy mérték-
i harmóniá-
sát. Ez a ki-
edezniünk leg-
olhatunk be-
m és egyben
dott. Szob-
te az, amely
met. Nem tör-
költészetét.
esen fejeziki.
ben a jellem-
„Eva" című
vonzó, szinte
hogy eroti-
című szob-
a kidolgozás
„Szerlem"
szerűségében
st tesz, any-
teli.

akkal jobban
hogyan meg-
a kisebbségi

óművész né-
k kézikötésű
k nemesak
meg a szem-
zkodásukkal
z — rajzban
és szinhatá-

a a belépés
egtekinthető

amon László

A Skoda-ügy szenzációs kulisszatitkait leplezték le a kamara záróülésén

Dél előtt tisztól — este tizenegyig a törvénygyártó taposómalomban

Madgearu feltűnéstkelő leleplezése a Skoda-botrányról

Bucuresti-Bukarest, április 30. (Az Uj Kelet tud.) Egy képviselő mondja:

— Még egy napszám is könnyeb-
ben szerzi meg a kenyerét.

Verejtékét töröli a homlokáról.

— Reggel a hotel halljában a válasz-
tók tömege várja az embert a legfan-
tasztikusabb kérésekkel. Tíz óra-
kor már fent kell lenni a Házban. Egy óra
kor, ha nem félkettőkor elronthatod a
gyomrod valamelyik elsőrangú étterem-
ben, háromkor ismét kezdődik a mun-
ka a kamarában és folyik, mint akár-
melyik taposómalomban este tízig,
vagy tizenegyig. Van fogalma arról,
hogy hány törvényt szavaztam én
meg tegnap és ma?

— Hányat?

— Vagy negyvenkettőt.

— Negyvenkét törvényt? Miféle tör-
vényeket?

— Nem elég az, hogy a magam meg-
nyugtására összeszámláltam, még
azt is tudjam, hogy mit tartalmaztak?
Hát lehet két nap alatt negyvenkét
törvényt áttanulmányozni? Közöttük
volt a középiskolai oktatás átszervezé-
séről szóló váltó és a csekk-törvény egy
ségeitéről, az ifjusági nevelést cél-
zó intézmény felállításáról, az előzetes
katonai kiképzésről szóló törvény, de
a többi már nem tudom. Aztán ki tar-
lalta vajjon ki, hogy az urnákat felte-
gyék a szónoki emelvényre, hogy az
ember kénytelen legyen egész nap fel-
és lesétálni ezeken a szerencsétlen lép-
esőkön?

A Skoda-párba a parlament záróülésén

Megint a Skoda-ügy. Mintegy jó-
fátot, az ülésszak utolsó ülésére hagy-
ták. A sok szavazástól és unalmas
szónoklattól elernyedt ház valósággal
felírta. A tribünök zsufolva. Sok
szin, kiváncsi szép arcok... Az ellenzék
jubilálni készül, a többség pedig, mely
csak az újságokból ismeri ezt a Skoda
nevi tengeri kigyót, izgatottan várja
a fejleményeket. A szenátorok nagyre-
sze is ájtott. Mint párviaadalra készü-
lő felek állanak egymással szemben az
ellenzék és a többség. A miniszteri pad
előn dr. *Aghelescu* ünnepelesen, zsa-
kettben. Ma ő jelenti itt a miniszter-
előnököt. *Tatarescu* gyomorrontása miatt
már napok óta fekszik.

A többség fergeteges tapsal fogadja
a kupola terembe lépő *Dinu Bratianu*-
t, aki látható és leplezetlen hálaival fo-
gadja az ünnepeletésnek ezt a for-
máját. Az ünneplés egyébként válasz
is azokra a sajtóközleményekre, ame-
lyek a déli és délutáni lapokban lát-
tak napvilágot arról, hogy *Dinu Bra-
tianu* és *Tatarescu* között súlyos nézet-
eltérések vannak.

A nemzeti parasztpárt is tömött so-
rokban vonult fel erre a záró ülésre,
amelyen végre szőnyegre került a
Skoda botrány teljes komplexuma.
Maniu Gyula, mint egy élő szifinx he-
brezkedik el padjában. Minden arc fe-
léje fordul. Őt nem tapsolták meg. Mit
szólt volna hozzá *Mihalache*, a párt el-
nöke? Mégis az érdeklődés középpont-
jában áll. Néhány percig mindenki
Maniu-ról beszél. A helyén ül *Lupu* is.
Hangosan és vérmesen vitatkozik szom-
szédaival. *Madgearu*, a nap hőse, ide-
gesen figyeli az elnököt... Az idegesség
indokolt, mert a szót nem ő, hanem
Dimitriu Constantin, a volt egészség-
ügyi miniszter kapja meg váratlanul
és elébe vág a nemzeti parasztpárti
politikusknak azzal, hogy a liberális
többség nevében kéri a parlamenti
vizsgálat megszavazását. *Xeni* a kor-
mány nevében csatlakozik *Dimitriu*
indítványához.

A hangulat csak *Madgearu* beszéde
során változik izzóvá.

— Elhanyagolták a nemzetvédelmet!
Elhanyagolták, elhanyagolták! Értik?
Elhanyagolták!

A Ház zug, a zugolódás hatalmas
zajban tör ki. Eles szavak röpködnek
a szónok felé. *Madgearu* kihívó pózban
áll, öklével az asztalt döngeti. A két
ellentábor farkasszemet néz egymással.
Saveanu elnök rázza a csengőt, kala-
pálja az asztalt, de a zaj csak nehe-
zen ül el. *Madgearu* ezután diploma-
tikusabban beszél. A nemzeti parasztpárt
lehabilitálásért száll sikra, vigyáz

nia kell tehát, ezt a játszmát nem sza-
bad elveszítetnie, a tét nagyon nagy.

Madgearu a Zeletzky-ügyről

Miután nagy vonalokban bebizonyít-
ja, hogy a nemzeti parasztpárt kor-
mányra jöttéig elhanyagolták az or-
szág hadianyagokkal való ellátását,
rámutatott arra, hogy a *Maniu*-kor-
mány jóvá akarfa ezt tenni s az erre
hivatott katonai szervek ekéztették
a szükséges terveket. A szükségleteket
nem lehetett belföldön beszerezni. A
Copsa mica — *Cugir-művek* felépítése
az angol *Wickers-cég* közreműködése
ellenére sem sikerült. A legkedvezőbb
feltételekkel és a francia *Schneider-
Cruzot*-nál kellett eszközölni.

Madgearu ezután rátér a Zeletzky
botrányra, mely egy pénzügyi sza-
bálytalanságból pattant ki. Egy pénzü-
gyi tisztviselőnek gyanus volt, hogy
a Skoda bukaresti kirendeltségének
könyveiben „*Palaelibus*” név alatt je-
lentős összegek vannak elkönyvelve.
A vizsgálat során hiába kérték Ze-
letzkyt, hogy bocsássa rendelkezésére
a vizsgálatot folytató közegeknek a
titkos levelezés kulesát, nem volt erre
hajlandó.

Zeletzkyt elítélték. Megindult a rá-
galmazások hadjárata. A közvélemény
szerint korrupció vette körül az 1930-
ban eszközölt fegyverrendelést. Erre
vonatkozólag két bizonyítékot sikerült
beszerezni. Az első Zeletzkynek az el-
halt *Paul Strajescu* ezredeshez inté-
zett levele volt és a következőképpen
hangzottak:

Stefanescu Amzát vádolja
Madgearu

„Ön négyszázalékos jutalékokat kap,
amennyiben intervenciójára a hadfel-
szerelési igazgatóság elfogadja a mi
ágyuatöntési ajánlatunkat. A négy szá-
zalék a nettó összeg után érthető, te-
hát azon összeg után, amelyből levo-
nába kerül a csomagolás, szállítás és
felszerelés költsége. Az ön által meg-
nevezett harmadik személynek ebből a
négy százalékából ön fizeti meg a reá-
eső részt és a négy százalékon kívül
bennünket semmiféle provízió nem ter-
hel... stb.”

A másik dokumentum Zeletzkynek
Georgescut ezredeshez intézett levele.
Georgescut *Stefanescu Amza* tábornok
— akkori hadügyminiszter intervenció-
jára a Skoda alkalmazta. Ez a levél
így hangzik:

— Önnek jár a hadügyminisztérium
által számunkra feladott rendelés után
mely hárommilliárd cseh korona összeg-
re emelkedik 22 millió 500 ezer cseh
korona provízió. Ezzel szemben ön kö-

telezi magát, hogy teljes erejéből tá-
mogatja a mi érdekeinket a hadügymi-
nisztériumnál és oda hat, hogy a mi
feltételeinket elfogadják. Kötelezi ma-
gát, hogy állandóan informál bennün-
ket mindazon rendelkezésekről, amelyeket
a hadügyminisztérium a hadfelszerelés
szel kapcsolatban eszközölni akar.

Madgearu ezután vádolja *Stefanescu*
Amza tábornokot, hogy ő az oko-
zója annak az atmoszférának, mely a
halálba kergette a legjobb román tü-
zértisztet, *Sica Popescu* generálisát. Ő
vádolta meg *Popescut*, hogy pénzt fo-
gadott el *Stefanescu Amza* tábornok
és még néhány magasrangú tiszt a
Vaida-kormány feje felett használtak
fel embereket, katonatiszteket arra,
hogy *Maniu* Gyulát erkölcsileg meg-
semmisítsék. *Maniu* Gyulának egy
háne volt: nem volt hajlandó együttma-
ködni *Dumitrescu Constantin* esendő-
tábornokkal, azzal az *Dumitrescuval*,
aki ma különböző pénzügyi szabályta-
lanságok miatt vizsgálat alatt áll. Ma-
niut meg kellett semmisíteni, mert nem
volt hajlandó pártjával együtt egy
olyan *Vaida* kormányt támogatni, mely-
nek hadügyminisztere *Stefanescu Am-
za* lett volna.

Lupu vihart kavart

Nagyjában ezeket mondta *Madgearu*.
Közben *Pamfil Seicaru* is szót kért, de
Lupu is beszélni akart. Ez elég volt ah-
hoz, hogy botrány törjön ki. A többség
Seicaru nevére kiáltotta, mire *Lupu* el-
vesztette minden nyugalmát és ismét a
réggi ellenzéki harcossá vált. Rákönyökölt
a szónoki asztalra és gúnyosan, kihívóan
kacagott a magából kikelt többség arcá-
ba. Majd előrehajolt és kétszer-háromszor
súvitette feléjük a legkevésbé parlamen-
táris kifejezéseket... A vihar tetőfokára
hágott. A többségiek fenyegetően köze-
ledtek a szónoki emelvény felé. De *Lupu*
nem törődött a veszedelemmel, szembe-
nézett vele. A tumultust az elnök nem
tudta elhárítani. Az ülést felfüggesztik.
A szünetben tovább zug a vihar. *Maniu*
egyedül ül a helyén és arcán gyöngö-
mosollyal láthatóan élvezi a zajló esemé-
nyeket. Tetszik neki *Lupu* és mintha szem-
mével biztatná. Az új nemzeti parasztpárti
vezért régi lupista harcosság veszik
körül. A többségiek közül *Condru*s, a ko-
lósszális termetű háznagy áll *Lupu* elé,
nehogy baj legyen.

Negyedóra mulva az ülést újra meg-
nyitják. *Lupu* beszélne, de a többség to-

vább zajong. *Saveanu* most minden ere-
jét összeszedve, magasra emelt kalapács-
csal kiáltja:

— Mi ez? Hol vagyunk? Legyen egy-
szer már vége!

Csend lett. *Lupu* megszólalt:

— Lám, mennyire ünkonzekvensek!

Újra kitör a vihar. De hamar ej is ül.
— Inkonzekvensek, mert nem látnak be
semmit. Itt egyedül az elnök alkalmazhat
szankciókat a szónokkal szemben és az ő
kedvéért vissza is vonom a sértő kifeje-
zéseket.

Derültség.

Es ezzel a derültséggel *Lupu* ki is me-
ritette mondanivalóját, hiszen nem is
akart mást, minthogy a parlamenti vizs-
gálatot hozzájáruljon és ennek kapcsán
eszébe juttassa a Háznak, hogy a régi
Lupu még él és meg tudja állani a hely-
tét, ha kell.

Vége a szesszióknak

Mirto érdekes részleteket mondott el
prágai nyomozásáról, *Iunian* súlyos vád-
beszédet mondott a vaidisták felett, akik
közül engedték magukhoz annak gyanu-
ját, hogy *Maniu* esetleg mégis... A nem-
zeti parasztpárti padokban kinos volt a
helyzet, a liberálisok dörgölték a tenyerét
ket. *Iunian* pedig csak szabadlta tegnapi
fegyvertársait.

*Dimitriu*nak egy rövid beszéde után a
kormány nevében *Xeni* tárcanélküli mi-
niszter kéri a parlamenti ankétot. Egy-
hangulag megszavazzák.

Esti féltizenegy. Az elnök jelenti, hogy
a Skoda-ügy után a cukorügy interpellá-
ciója van soron. Kíváncsú valaki felszólal-
ni? Kéri. Senki sem kér szót. De a több-
ségi padokból jelentkezik *Tache Sla-
vescu*, hogy neki is van egy interpellá-
ciója soron, amely legalább olyan fontos,
mint a Skoda-ügy. *Madgearu* pénzügy-
miniszteri működéséről és szabálytalansá-
gairól szól.

— Itt vagyok, kész vagyok beszélni. S
valóban hatalmas iratsomókká igyek-
szik a tribünre. Általános derültség kö-
zepette fenyegetőzik:

— Uram vigyázzanak, mert beszélni
fogok, reggelig tartom itt önöket.

— Majd nyáron! — kiáltják többen.

Es *Tache Slavescu* nem is kéri meg-
gát sokáig:

— Jó, ha akarják, nyárára halasztom.

A helyét a tribünön dr. *Anghel*escu
helyettes miniszterelnök foglalja el. Mo-
noton hangon olvassa fel a parlamenti
szesszió bezárásáról szóló királyi kéz-
iratot.

Vége a parlamenti szesszióknak.

(h. e.)

A törvényszékhez kell benyújtani a kereskedők konverziós kérvényét

Cluj-Kolozsvár, április 30. (Az Uj Ke-
let tud.) A városi konverzió kérés
kérvények benyújtási határideje egy hét
mulva már lejárt, de az érdekelteknek a
törvény életbeléptetése óta még nem hoz-
tak tudomására, hogy a kérvényeket a
törvényszékhez vagy a járásbíróhoz
kell benyújtani. A kereskedők és ipar-
osok a kérdésben az ipar és kereskedelmi
kamarához fordultak, mely szombaton

táviratot küldött a minisztériumhoz, rész-
letes felvilágosítást kérve.

A minisztérium válasza megérkezett
ma Bukarestből. Eszerint a kereskedő és
iparosok konverziós kérvényeit a törvény-
székhez kell benyújtani. A határidőig
hátralevő egy hét alatt kell hát a tör-
vényszékhez a konverziós kérvényeket be-
nyújtani.

40.000 zsidót akar beengedni Palesztinába 1934-ben a palesztinai kormány

Nagyobb mennyiségű munkacertifikát várható

Jeruzsálem, április 30. A Zsidó Távirati Iroda megbízható helyről nyert információi szerint a palesztinai kormány ebben az évben liberálisabb bevándorlási politikának akar helyet adni. A kormány eszerint újabb negyvenezer zsidót hajlandó beengedni Palesztinába 1934-ben. Ez a liberális felfogás azonban egyelőre csak az úgynevezett kapitalista bevándorlóira vonatkozik, akik legalább ezer fonttal rendelkeznek és akiknek ezentul szabadddá akarja tenni a kormány a bevándorlást. A chaluc-bevándorlás tekintetében azonban továbbra is óvatos magatartást tanúsít a kormány. Egyelőre nem mutat hajlandóságot a Jewish Agency által kért munkacertifikátok teljes egészében való jóváhagyására, hajlandó azonban egy a tavalyinál lényegesen nagyobb számú certifikát-kvótát adni erre

a félévre a Palesztinában uralkodó nagy munkahiányra való tekintettel. A kormány nézete szerint a fókés bevándorlás nemcsak a kormány alapjait gyarapítja, hanem az arabok is profitálnak belőle. Ezzel szemben nem hajlandó teljes mértékben akceptálni azt a felfogást, hogy a zsidó munkaadók zsidó munkásokat kell alkalmazzanak. Ebből kifolyólag nem a speciális zsidó, hanem az általános munkaviszonyokat veszi alapul a certifikátok számának megállapításánál. Az ITA értesülése szerint a kormány május első napjaiban adja át a Jewish Agencynek az új certifikátokat.

A kormány az április-októberi félévi kvóta számájára újabb 48 certifikátot utalt ki a bocharai, afganisztáni és perzsiai zsidó menekültek részére.

KÖZGAZDASÁG

Független kereskedő-testület alakítását határozták el aradi kongresszusukon a Kereskedő Testületek és a Sfatul delegátusai

Arad, április 30. Az erdélyi és bán-sági kereskedő egyesületek vasárnap délelőtti értekezletet tartottak Aradon a megalakítandó legfőbb kereskedői szervezet kérdésében. Az értekezleten résztvett dr. Kun Richard és Fried János Aradról, Palmhert Alfréd és dr. Jacobi Gyula Brassóból, dr. Barabás Andor Sepsiszentgyörgyről a kiskereskedők képviseletében, Niculescu-Ritz alelnök, Solomonide és Axenfeld vezetőségi tagok a Sfatul Negustorese részéről.

Az értekezleten egy olyan legfelsőbb kereskedői szervezet megalakítását határozták el, mely fölötté áll az összes hivatalos, valamint az összes szabad-szervezeteknek és a kormány előtt az ország kereskedőtársadalmának az érdekeit képviseljük.

A felszólalók rámutattak arra, hogy eredetileg a Sfatul Negustoresenek

volt ez a feladata, de a különböző kormányok politikai befolyása folytán a Sfatul Negustorese ma már képtelen a kereskedők mindenkor érdekeit hatástanos képviselni a kormány előtt. Az új szervezet megalakításához a Sfatul Negustorese is hozzájárult, úgy hogy az értekezlet határozatilag

kimondta a legfőbb kereskedői szervezet megalakítását, melynek központi titkársága Bukarestben lesz.

A szervezet szorosan együtt fog működni a Sfatul Negustorese központi tanácsával. Az értekezlet megállapította az új szervezet költségvetését is és egy bizottságot küldött ki a szervezési munkák megkezdésére.

Az új szervezet remélhetőleg csakugyan szabadszervezet lesz, független mindenféle politikai befolyástól.

Ujabb haladás a cserépipar terén. A belföldi nagyipar sorában kétségtelesen előkelő helyet foglalnak el a lugosi MUSCHONG cserépgyárak, amelyek céltudatos alapításuk és jelenlegi vezetőségének munkássága folytán az ország határain túl is a legjobb hírnévnek örvendenek. Bulgária és Törökország voltak vevői elsőrendű gyártmányaiknak, különösen azonban hazánk az, ahol mindenütt a páratlanul szép és élénk piros hornyott cserépek és hódfarku cserépek legnagyobb mértékben megelégedett vevőit találjuk. A MUSCHONG gyárak mindenkor szívükön is viselték a belföldi fogyasztók igényeinek kielégítését és ezért természetes is volt, hogy az Oficial National al Colonizarii immár 8 éven át cserépszükségletének 75 százalékát ezen gyáraknál fedezi és szívesen látványt nyújtanak a dobrozdai kolonisták háztetői, rész falvak vannak itt a szép piros MUSCHONG cseréppel fedve. 60 év telt el azóta, hogy Lugoson ezen gyárak alapjai lettek lefektetve és 10 év MUSCHONG JAKAB halála óta, — zseniális felépítője a zombolyai Bohm gyáraknak, ahol 1908-ig, mint fárstulajdonos működött —, ki saját üzemeit modernizálta és tehetségével, szorgalmával, valamint szilárd akaraterejével oly mértékben tudta fejleszte-

ni, hogy azok immár az új vezetőség 10 éves munkásságával, annak szakképzettsége és kereskedelmi korrektsége által a teljes kifejlődés fokára emelkedtek. Az általánosan ismert 253-as duplahornyott ELEFANT-vedjegyű fedőcserépen, hódfarku cserépen, nyers fali-tégla és a különböző különleges-ségeken, mint vadasfal-tégla, sejtrendszerű építőtégla stb. kívül a jelenlegi vezetőség évek során végzett kísérletek eredményeként egy új duplahornyott ELEFANT-vedjegyű szabadalmazott 333-as számú fedőcserépet hozott forgalomba, amely a maga nemében a legfőbb minőségű fedési módot nyújtja azért, mert ezen cserépek nemcsak hosszanti duplahornyai vannak, hanem keresztornyai is és ezek segítségével ugyszólván légmentes fedési lehetőség van megadva. A MUSCHONG gyárak ezen új cserépre szabadalmi jogot kaptak a 354-es számú 1934 február 13-i királyi dekrétum alapján, amely a Mon. Ofic. 1934 február 28-i 49-es számában történt közlése alapján jogerősen kihirdetve lett. Mindebből kiviláglik, hogy a mostani vezetőség át van batva attól, hogy az elődök hagyatékát tisztelgetben tartsa és az építőipar követelményeinek a mai kornak megfelelően mindenkor és mindenben eleget tegyen.

Amikor reggel felkelt még szegény volt, szinte nyomoruságban élt. De az éj beállta előtt a világ legboldogabb embere lett!

A román állami sorsjáték most osztja ki első ízben a következő nagy nyereményeket:

- 8 millió
- 3 millió
- 2 millió
- 19 darab
- 1 millió

A legszerencsésebb esetben a nyeremény 13.000.000 lei

Huzás május 3-án és 4-én.

Egy jóra való, szorgalmas, tisztességes, még fiatal cipészről van szó, aki kora reggeltől késő estig dolgozott, anélkül, hogy valamit is tudott volna félre tenni.

Nemrégiben egy pár cipőt rendeltek nála, amelyen néhány napig dolgozott. Bizonyos volt afelől, hogy jól fognak sikerülni és 700 leit fizetnek értük, — azt a pénzt, amire sürgős szüksége volt.

De amikor a vevő felpróbálta a cipőket, azok szeritották a lábát.

— Szerencsétlen nap, mondotta szegény.

De délután 2 órakor belépet az üzletébe a sorsjegy-árus ügynöke, akitől sorsjegyét vásárolta:

Uram, a maga sorsjegye öt milliót nyert.

Képzelse el örömet! Ilyen a szerencse! Akkor jön, amikor legkevésbé várja, de csak akkor jön, ha elébe siet. Ha elébe akar menni, vásároljon állami osztálysorsjegyet. Egyszeren nap megszabadítja minden gondjától és milliomos lehet.

A ROMÁN ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Révész Ernő főelárusító Targu-Mures jelenti:

Az előző sorsjátékban kifizettünk szerencsés játékosainknak:

Dec. 8-án 20981 számú sorsjegyre	1.000.000
Febr. 1-én 15228 számú sorsjegyre	1.000.000
Okt. 20-án 17506 számú sorsjegyre	300.000

Rendeljen Ön is e szerencsés kollekturából. — Messzemenő diszkréció. — Azon-nali posta szétküldés. Ccc 43030.

Főelárusító:

Kereskedelmi Hitelintézet Rt.

Cluj, Piata Unirii 20. Telefon: 40.

Még csak pár nap

s Ön milliomos lehet, ha idejében vásárol egy szerencsés sorsjegyet

Banca Ilescu R. T.-nál Cluj

Erdély legfőbb főelárusítása.

Uj sorsjegyárusítás.

Friss szerencsét hoz.

Török és Társa Cluj

Postafiók 23.

Postai megrendelést diszkrétan intéz.

Főelárusítóhely:

Economia S. A. Cluj, Piata Unirii 23. Telefon: 759.

APRÓHIRDETÉSEK

Eladó egy tükrösmosó márványlappal, villanyeszkővel. Caragiale 1 (Tompa Mihely ucca) 1., földszint jobb.

Megyeszékhelyen 16 év óta fennálló elsőrendű szabó üzlet betegség miatt átadó, esetleg kiadó. Cím a kiadóban.

Héber, német, francia nyelvek, Talmud (T'nách gemore) tanítását és középiskolai tantárgyakban való kisegítést vállalkoz. Szíves megkeresést és lap címére „Mnimum” jellegre kérek.

Jog

Bucure Kelet tud radó haj mitőzők fellebbez tárgyalás védelem véd indok hangsúly esküvés ellen. Ez is jelent Hasonl védőügymint a

min

A

Cluj-K Kelet tud many nél gatása al deklódes kormány. ugy látsz bizonyítat Erdélyt. mellett a zatán bel szó lesz. A mi egészségü aki szerd Costinescu gatin az Tatarescu

EG-FOLD technika

stud

Már érv

Árumina jus 4-én, p zengi a sa zokban, ez az épülő va a filmszinh tak a vásá nagy siker kabarában. A vásár Hírbemond sár tudniva kül fujja v vényes a v vezménye. vány kell.

Minden legkomplika Javitott tol lat kapja v tollat becsé átalakítjuk. nan polkoz tások garan tró gépvállá Cluj, Str. Kérjük a c

SPORT

Győzött a zöld gyep a zöldasztal felett

Románia—Jugoszlávia 2:1 (1:0)

— Az Uj Kelet kiküldött munkatársától —

Cluj-Kolozsvár, április 30. Vasárnap délután 4 órakor már alig lehet autóval megközelíteni az ONEF stadiont. A pénztribúnák zárva, minden jegy elkelt. A stadion modern stílusban épült hatalmas tribúnáján hétezer ember küzd a napégető sugarával. Az állóhelyek zsúfolásig tele, sőt a pálya keleti és nyugati részén, amely még beépítésre vár, ezrekben állanak a futball kedvelői. Erdemes megemlíteni, hogy az állóhelyeket, a stadion megnyitása után, reggel 9 órakor már mind elfoglalták. Tölcsekkel felszerelve várják a szurkolók a mérkőzés kezdetét.

Megérkezik a trónörökös

Az ideálisan szép fekvésű, bársonyos-füves pályán már folyik az előmérkőzés. A nemzeti bajnokságban szereplő bukaresti csapatok ifjúsági válogatottja játsszik a kerületi csapatok ifjúsági válogatottja ellen. A sajtó részére a tribúnák előtt, közvetlenül a vasrácsos korlát mellett hosszú pad, névreszó számozott ülésekkel. Meglepő ez a figyelmesség, melyért Luchide főttkárt elismerés illeti. Közvetlen mellettünk ülnek a jugoszláv újságírók, négyen, két igen jó kedvűeknek látszanak. Egynegyed ötök a hátsó kapunál feltűnik a királyi testőr-

gárda, fémsíksakkal, fehér bluzokban. Elroglalják helyeiket a királyi terrors körül. Egy negyedóra múlva a katonazene a királyhimnuszot játssza: megérkezik Mihály vajda rövid nadrágban, két tenisz kabátban, fején berettel. Kisérteben vannak iskolabarátai, akik hasonló öltözékben kétoldalt körülállják. Rövid, de ürelmetlen várakozás után kiszalad a jugoszláv csapat két dreszben, fehér nadrágban. Üdvözlők a közönséget; hatalmas tapsot kapnak. Pár percere rá jön a román válogatott és 25.000 ember fejjállva, óriási ovációval üdvözlő a trikolorba öltözött (piros ing sárga gallérral, kék nadrág) román tizenegyet. Mindkét csapatot filmezik. Végre bejön a belga Langenus a két határőr társaságában, rövid üdvözlés, majd felállnak a csapatok:

Románia: Püllök, Vogl—Albu, Deheleanu—Kotormány—Moravetz, Bindea—Kovács—Ciolac—Schwartz—Dobay.

Jugoszlávia: Glaser, Belosevics—Lukics, Arsenovics—Gayer—Lechner, Glisovics—Vuidonovics—Marianovics—Kragics—Kokotovics.

A sorsolásnál a jugoszlávoknak kedvez a szerencse. Románia enyhe széllel szembe játszik, ezzel szemben a jugoszlávok napot kapnak.

I. félidő

Jugoszláv fölény — román gól

A román csapat kezd, Bindeánál a labda, elszalad, a támadás azonban leszáll, akad meg. A következő percben Schwartz jóérzéssel teszi ki Dobayt, ez azonban mellé lö. Jó mindkét szélső. Most a jugoszlávok támadnak tetszetősen és veszélyesen. Fault, ami felszabadítja a román kaput. Ismét mi vagyunk frontban, Dobay hence azonban véget vet a támadásnak. A jugoszlávok jönnek fel, főleg a jobbszárnyon, ahol Moravetz elég gyengén mozog. A jugoszláv jobbszélső leszalad,

a labda átjassza Kragicsnak, aki bombáz — szerencsére kapufára.

Továbbra is a jugoszlávok maradnak főlényben, halvesorunkban egyedül Deheleanu dolgozik, a balszélső tőle meg sem bír mozdulni. Annál nagyobb a rés a háta mögött, ahol Vogl gyenge. Közben több korner is esik, melynek aránya 4:0 a jugoszlávok javára. Most végre Albu hatalmas rugása felszabadítja a kinos helyzetből és a jobbszárny már lendül is, Kovács azonban ugyancsak rossz napot fogott ki: jóhelyzetben a labda lecsuszik lábáról. Bosszantóan rosszul játszik ismét a jugoszlávok támadnak, az akció szép. Lábról-lábra adogatnak, a labda a veszélyes Kragicsnál van, aki ismét mellé lö. A közönség hatalmas biztatásba kezd: Haide Romania (gyerünk Romania) kiáltja sokezer torok és mintha a szavak dinamikája áthatná a román fiúkat előre lendülünk és támadunk.

Schwartz tiszta labdát kap Bindeától, egy lépéssel azonban torony magasan lö fölé!

II. félidő

Feltámad Kotormány, egyenlítés, majd újabb gólt lövünk és győzünk

Jugoszlávia kezd és már támad is. Megleg helyzet van a román kapu előtt, Püllök azonban kiszalad, önfeláldozóan dobja magát Vuidonovics lábára és megszerzi a labdát. A labda Kotormányhoz kerül, aki most nagyszerű formában van, bár nem sokat strapálja magát a szerelésekkel. Azonban helyén van és rajta keresztül bajos átmenni. Támadunk, de kitűnő a jugoszláv halvesor és a bekkék is. Majd a jugoszlávok ellen támadásba lendülnek, sőt korner érnek el. Újból mi támadunk, Bindea azonban igen önző, tulsokat dribliz, míg elveszik a labdát. Kovács el-elmarad, azonban annál többet dolgozik a védelemben, sőt Schwartz is segít hátul. A 12, majd a 14. percben két korner érünk el, de nincs eredmény.

Halvesorunk ismét sántít és a jugoszlávok támadnak. A 20. percben pompás román akció.

Gayer labdáját Moravetz esleve fejeli Kotormány elé, aki oxforddal továbbítja Ciolachoz, ez a két bekk között szökött Dobayt, aki két lépésre van a kaputól, de mellé lö.

De ismét jönnek a jugoszlávok. Jobbszárnyuk száll a labda, Moravetz nincs a helyén, Glisovics száll, keresztpassza Kragics elé száll, Vogl sincs a helyén, az összekötő a rosszul helyezkedő Püllök mellett gólt lö.

A 22. percben vagyunk. A jugoszlávok további heves támadásokat vezetnek ellenünk és ugylátszik, hogy eredményesek

lehetnek. Védelmünk rengeteget hibáz. Egyedül Albu a megbízható, aki a 27. percben felszabadító rugást küld előre, a labda Glisovics lábáról taccsra kerül.

Moravetz dob Kotormányhoz, ez Ciolacnak ad, innen Dobayhoz kerül a labda, aki a 16-os sarkáról, majd nem a határvonalról, lehetetlen helyzetben, csodás csavart lövést küld kapura, mely védtelent, 2:1.

Nagy az öröm, a nézők berontanak a pályára, majd széttépik Dobayt ölelésükkel és csókjaikkal. Ujrakezdés után a jugoszlávoknak is jelentkezik a bomlás jele, míg a mieink még fűsélnek. Két újabb kornerrel 6:5-re javítjuk az arányt. A 37. percben Bindea tiszta labdát kap, azonban nem passzol, hanem ismét dribliz. Már egészen a balszélig jön át, amikor szerelik. Bántóan önző. Ismét támadunk, azonban kevesebb élánál. A lövések inkább jóval kapu fölé szállnak, hogy az idő teljen. Sok a taccs és gyertya. Jugoszláv támadással ér véget az izgalmas mérkőzés.

A játékról

A mutatott játék alapján, meg kell állapítanunk, hogy a jugoszlávok többet támadtak és veszélyesebben, azonban csatársoruk, különösen a kapu előtt, nem mutatott többet a miénkénél. Igaz, hogy minden támadásukat hihetetlen balszerencse kísérte, amit mi sem bizonyítottunk jobban, mint az öt kapufa. Azonban mint hogy a futballhoz szerencse is kell, Fortuna ezuttal bennünket vett védelmébe és ezzel rehabilitáltuk magunkat Barátky kifaradásáért, akinek részvételével jobban ment volna a játék.

A játékosok közül elsősorban Deheleanuról kell megemlékeznünk, aki a csapat legjobb embere volt. A bekkék közül Albu volt a jobb, míg a halvesorban Moravetz gyenge volt. Kotormány a második félidőben kielégített, bár ismétéljük, nem küzdött úgy, mint például riválisa, aki a védelem lelke volt. A csatársorban a két szélső volt jó, ezek közül is Dobay a jobb. Bindea önző játékával sokat ártott. A sorrendben Schwartz következik, aki finom passzaival, észszerű tologatásával veszélyeztetett. A góllövésen kívül érdemeket szerzett magának a védelemben is. Ciolac, valamint Kovács gyenge volt. Püllök kevés dolgát jól végezte, de állandó kihoránásaival kellemetlen perceket szerzett.

A jugoszláv együttes minden tagja kitett magáért. A vereséget nem érdemelték meg ugyan, azonban a futballjáték gólrá megy; aki több gólt lö, az nyer. Minthogy ők csak egyet tudtak löni, az eredményt reálisnak kell tekinteniük. Egyénileg Glaser kapus, Lukics, Lechner, Kragics és Glisovics tüntették ki magukat.

Langenus bíró külön cikket érdemelne józan, átlátó, minden szituációban magát feltaláló bíráskodásával. Az bizonyos, hogy ilyen simán, ilyen objektíven bíráskodni Romániában bíró még nem láttunk. Elmény volt. (w—)

Belföldi eredmények

Kolozsvár. Napoca—KAC 1:0. CFR—Avram Iancu 2:1. Alkerületi bajnokság. **Temesvár.** Universitatea—TAC 4:2 (2:2). Román Kupa.

Nagybánya. Phoenix—Tricolor (Ploesti) 11:0. Román Kupa. **Szatmár.** Barkochba—Seinj 6:0 (1:0). bajnoki. Koltíng—SZSE 1:0 (1:0) bajnoki.

Nagyváros. Tricolor Nagyváros—Victoria 1:0 (1:0) bajnoki. **Resica.** UDR—Juventus 5:0 (1:0). A bukaresti csapat súlyos vereséget szenvedett.

Arad. Gloria CFR—Soimiv (Nagyszalomben) 8:1 (1:0). Nemzeti bajnokság. **Nagyváros.** NAC—Török 7:1 (3:0). A NAC ismét formában van.

Külföldi eredmények

Prága. Csehszlovákia—Magyarország 2:2 (2:1). Európa Kupa. **Budapest.** Magyarország—Bulgária 4:1 (1:0). Világ bajnoki. Bulgária kiesett.

London. Manchester City—Portsmouth 2:1. Az angol kupa döntője. 100.000 néző. **Hollandia—Belgium** 4:2. Világ bajnoki selejtező.

A NEMZETKÖZI FUTBALLSZÖVETSÉG hármas bizottsága május 3-án ejti meg a döntő első fordulójára a sorsolást Romániában. Ekkor kijelölik az egyes mérkőzések színhelyét is. Az első bajnoki forduló május 27-én nyolc olaszországi városban kerül eldöntésre.

A bírózó Európabajnokságon első lett Svédország 12, második Finnország 8, harmadik és negyedik Magyarország és Németország 5—5 ponttal.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Szabad a csók. Ma minden pesti és vidéki színház műsorán szerepel ez a kitűnő, vidám Erdélyi operett, amelynek a címe Szabad a csók. Nagyszerű melódiák, mulatságos szöveg és ördögös táncok teszik változatossá ezt a nagyszerű operettet, amelynek főszerepeit Erényi, Stefanidesz, Miklóssy, Tompa Béla, Mézsáros, Tompa Sándor, Rajnai, Réthely játsszák.

Szerdán este nagymama. Csiky Gergely örökéletű 3 felvonásos vígjátékát újítja fel a színház teljesen új szereposztásban szerdán este. Főszereplők: Beness, Stefanidesz, Ili, Kós Dodó, Kerekes, Miklóssy Margit, Tóth, Forgács, Kovács, Tompa Sándor és Rajnai.

Az elveszett levél. A román színpadi irodalom az utóbbi idők egyik legértékesebb és legvidámabb színdarabját dr. Kádár Imre fordításában látjuk esütörtökön este a magyar színházban. Az igazgatóság nagy gondnal és teljesen új szereposztással készíti elő Caragiale Az elvesztett levél című mulatságos vígjátékának felújítását, amelyben a főszerepeket L. Vass Piri, Tóth, Balázs, Forgács, Kovács, Tompa S., Réthely és Antal játsszák. Az elvesztett levél esütörtöki előadása ünnepszámba megy, mert annak előadásán minden valószínűség szerint új a miniszterelnök, mint a kormány Kolozsváron időző tagjai is meg fognak jelenni.

Öméltósága sóforje: Premier pénteken este. Pénteken este ismét premier lesz a színházban, amely alkalommal Békeffy László és Gyöngy Pál legújabb vígoperettje az Öméltósága sóforje kerül bemutatásra. Ez az új operett, amely Budapest, Bécsben és Berlinben jelenleg is műsorban van tele van a legújabb slágerszámokkal, ragyogó táncokkal. A színház ezt az operettet is ragyogó kiállítással és kitűnő szereposztással hozza színre.

ROMÁN OPERA MŰSORA

Szerda este 8 órakor: Tannhauser. Péntek este 8 órakor: Faust és Valpur. gis éj.

Szombat délután 3 órakor: Szeyvillai bor. bely.

Vasárnap délután 3 órakor: Alarcosbál.

MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Kedd fél 9-kor: Szabad a csók. (Erdélyi Mihály operettje 3-adszor.) Szerda fél 9-kor: Nagymama. (Csiky Gergely vígjátéka. Teljesen új szereposztásban.)

Csütörtök fél 9-kor: Az elvesztett levél. (Caragiale ragyogó vígjátéka. Teljesen új szereposztásban. Új betanulásban.)

Péntek: Öméltósága sóforje. (Békeffy—Gyöngy Pál brilliáns új operettje. Először.)

Szombat d. u. 4-kor: Ember a hid alatt. (Indig Ottó újdonsága 10 és 17 lejes helyárrakkal.)

Szombaton este 9-kor: Öméltósága sóforje. (Operett-újdonság 2.odsor.) Vasárnap d. u. 11-kor: Abris rózsája. (10 és 17 lejes helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 3-kor: Hamupipóke. (Nagy gyermekelőadás, táncokkal, énekkel, mókákkal, 10 és 17 lejes helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6-kor: Öméltósága sóforje (Operett 3-adszor.) Vasárnap este 9-kor: Bál a Savoyban. (Operett-újdonság 7-edszer.)

Hétfő fél 9-kor: Öméltósága sóforje. (Operett 4.edszer.)

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor: Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor: Panoptikum. Rendkívül izgalmas eseményű film, főszerepekben: Lionel Atwill (az Emberi bestiák filmjéből ismert művész) és Fay Wray (a King Kong filmjéből ismert művész) nő.)

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor: Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor: Viktor vagy Wiktória. Szencziócs operett-sláger, főszerepekben: Renata Müller és Hermann Thiemig.

FILMSZET

minden pesti és vi-szerepel ez a ki-perett, amelynek Nagyszerű mel-és ördögös tán-ezt a nagyszerű szerepeit Erényi, Tompa Béla, Mé-Rajnai, Réthely

ma, Csiky Ger-ásos vigjátékát sen új szereposz-zereplők, Beness, ó, Kerekes, Mik-rgács, Kovács,

román színpadi egyik legér-tszindarabját dr. n látjuk esütör-házban. Az igaz- teljesen új sze-Paragiale Az el-atságos vigjáté-zen a főszerepe-Balázs, Forgács, thely és Antal levél esütörtöki egy, mert annak ünüség szerint int a kormány is meg fognak

remier pénteken premier lesz a ommal Békeffy gújabb vigope-rie kerül benu amely Budapes jelenleg is mű-újabb slágerszá-ál. A színház-ál kiállításban hozza színre.

MUSORA: nnhauer, ust és Valpur, Szevillai bor,

MUSORA: esők. (Erdélyi szor.) ama. (Csiky ljesen új sze-

vesztett levél. gjátéka. Tel. an. Új betanu-

te. (Békeffy— új operettje.

r a hid alatt. 10 és 17 le- tósága sofőr- 2.odszor.) abris rózsája. kkal.) Hamupipőke, s. táncokkal, 0 és 17 lejes

SORA: szgalmás ese. eken: Lio- besták film- ay Wray (a t művész) SORA

Senzációs eken: Re. Thiemig.

HIREK

— Lapunk legközelebbi száma a közbe-ső hivatalos munkaszünet miatt esütör-tökön reggel a rendes időben jelenik meg.

— Agyonnyomták a viszonyok a Deu-tsche Tageszeitungot, Berlinből jelentik: Berlin egyik legkonzervatívabb újságja, a Deutsche Tageszeitung ma megszűnt. A lap megszüntetését eredetileg későbbi időpontra tervezték, de a lap ma bejelen-tette vezérhelyen, hogy megjelenését kénytelen beszüntetni. — Lehetséges lett volna — írja a lap — hogy az újság to-vábbra is megjelenjen, újabban azonban tulnag nyomás indult meg kívülről a Deutsche Tageszeitung ellen és a nyomás nak nem tudott ellenállani, bár mindent megkísérelt. — Minden áldozatot meghoz tunk, a takarékosági intézkedések mesz-sze túlhaladták az elviselelhetőség mérté-két, de mindez hiába történt, lehetetlen tovább megjelentetni az újságot, bár két ségtelen, hogy 1894-ben megindult lapunk továbbra is a német mezőgazdaság szol-gálatában állott és működött volna.

— Rövid hírek mindenünnen. Irország-ban az év folyamán 200 ezer szarvasmar-hát fognak elpusztítani. Az intézkedés-re a husarak érdekében van szükség. — A brüsszeli rendőrség letartóztatta a nem-zetközi vörös segély 9 agitátorát, akik hat állam polgárai. Az agitátorok a ha-tóságok megállapításai szerint zavargást igyekeztek előkészíteni május elsejére. — A genfi városi tanács a pénzügyi helyzet-re való hivatkozással megtagadta a szan-nálásra szoruló genfi Discontobanknak már megszavazott 5 millió svájci frankos szanalási összeg kiutalását. — Ribastol-északra a Pyreneusokban sziklaomlás mi-att az uton és a vasútvonalon be kellett szüntetni a forgalmat. Egy németországi sportrepülőgépet utjában Genf felé Bazel közelében lezuhant. Utasa, a pilóta fele-segé életét veszítette. A pilóta súlyos sé-rülésekkel került kórházba. — Elkészült a francia köz munkaterv. Elsőnek azokon a pontokon indítják be a köz munkákat, a hol a munkanélküliség arányszáma a leg-magasabb.

— Hat hónapot kapott a sikkasztó adó szedő. A tordai Törvényszék a múlt év-ben tárgyalta Csiszér Sándor gerendke-reszturi adószedő sikkasztási ügyét. A vád szerint az adószedő pontosan beszéd-te ugyan a polgároktól a pénzt, de nem szolgáltatva be az államnak, hanem mint-egy 25 ezer lejnyi adót saját céljaira for-dított. A törvényszéki tárgyalás folya-mán Csiszér beismerte a terhére rótt büni cselekményt. A törvényszék hathónapi fogházra ítélte annakidején az adószed-őt. Az ítéletben a vádlott meg nyugod-tott, de az ügyész fellebbezése folytán került az ügy a kolozsvári tábla elé. A ma megtartott táblai tárgyaláson az adó szedő ismét kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát és meg van elégedve a tör-vényszék ítéletével. A táblai tanács hely behagyta a tordai törvényszék ítéletét, amely jogerőre emelkedett.

Szerezzen butoraink minőségéről információ vevőinktől!

Ezek címjegyzékét készséggel elküldjük!

Székely & Réti

Butorgyár Rt.-tól, Targu-Mures. Fiókok: Bucuresti—Brasov

Tűz pusztított a Forestiera kissebesi fűrésztelepen

A tűz keletkezésének okát eddig még nem sikerült megállapítani

Cluj-Kolozsvár, április 30. Vasárnap délután tűz ütött ki a kissebesi fűrésztelepen. A tűz a gépházban keletkezett és rövid idő alatt átterjedt a gépház közeli-ben lévő épületekre is. A gyár tűzol-tósága azonnal kivonult a lángokban álló telepre, ahol hosszas erőfeszítés után si-került csillapítani a tüzet. Szerencsére a 14 millió lejt értékű faraktárak épületei-nek cserép tetőzetük van és így a tűz nem tudott átterjedni a raktárházakra is. Netasokára megérkeztek a bánffyhungyadi tűzoltók és a helybeli tűzoltókkal együt-

tesen sikerült eloltaniok a tüzet ugy, hogy amikor a délutáni órákban a hely-színre érkeztek a kolozsvári tűzoltók, már semmi dolguk ne makadt. A fűrészte-lep elnök-gazdájának Tilea volt al-miniszternek telefonutatisására értesítet ték a tűzről a kolozsvári prefekturát is, ahonnan utasítást adtak a kolozsvári, bánffyhungyadi és váradai csendőrségnek, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket a tűz keletkezésének kiderítésére. A kár eddigi hozzávetőleges becslés szerint 100 —150 ezer lejt tesz ki.

— Engedélyezték a kolozsvári munkás-ság májusi népgyűlését. Május elsejére, a helyi szociáldemokrata pártszervezet népgyűlés megtartását jelentette be, melyre kérte az illetékes hatóságtól az engedélyt. — Mint értesülünk a hatóság a bejelentést tudomásul vette és a népgyűlés megtartására az engedélyt meg-adta. A népgyűlés kedden délelőtt lesz megtartva az Építőmunkás Otthonban. Munkásság a népgyűlés után kivonul a Hója erdőbe, ahol a szokásos és tradicio-nális módon fogja megünnepelni május elsejét.

— Törvényecimtar. Rég érzett hiányt pótol dr. Rösler Viktor most megjelent törvényecimtarára, amely az 1919. jan. 1—1934. április 15-ike között hozott törvények és rendeletek áttekinthető cimanyagát és megjelenését tartalmazza. A román nyel-vű munka ára franco 120 lej. Megrendel-hető az összeg beklüldésével dr. Rösler Vikornál, Cluj, strada Ing. Poezj 5.

— Vér-, bőr- és idegbajosok igyanak hetenként többször, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez mindig alaposan kitisz-títja és méregteleníti a gyomorbélisator-nát s ezenkívül az emésztést és az anyag-cserét is jótékonyan befolyásolja. Az orvosi tudomány legjelesebb képviselői már régóta hangoztatják, hogy a Ferenc József víz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve.

— Nyilvánosan botózzák a nőket In-diában. Londonból jelentik: Az angol al-sóházban Lady Nethersolenak, a női jog-ok ismert védelmezőjének egy kijelen-tése kapcsán szóba került az indiai büntetések kegyetlensége, Indiában a bot-büntetés a legelterjedtebb büntetések kö-zé tartozik és gyakran előfordul az is, hogy nőket nyilvánosan megbotozzak. Lady Nethersole indiai utazása alkalmá-val erős propagandát fejtett ki a törvény ellen, mely az ilyen kegyetlenséget meg-engedi s ezért kiutasították Indiából.

— Az első benyomás a maradandó — és a fogaitól függ. Csak apolt fogak tes-zik Önt szimpatikusá, csak a tiszta le-hellet teszi az Önrel való érintkezést kellemessé. Fogai és szája ápolásánál nem mondhat le az Odolról. Csak Odolnak van meg a kétfős hatása: tiszta lehelle-tet kölcsönöz és egyúttal dezinficiálja a száját és a fogakat. Odol antiszeptikus.

— Három egymás fölé épített temp-lom került elő Mezopotániában. Lon-domból jelentik: Mezopotániában ez-időszerint egy német, egy angol és egy amerikai expedíció dolgozik az évezre-dek előtt itt virágzó kultúra maradvá-nyainak napvilágra hozásán. Most az az érdekes hír érkezik, hogy Tell-As-mar vidéken az egyik helyen templo-mot ástak ki, amely alatt, megfelelő rétegek eltávolítása után még további két templomot találtak. Ezen a helyen tehát három, egymástól bizonyára nagy távolságban levő korszak emelt templomot. Figyelemreméltó, hogy a két felső templom alaprajza is, építési anyaga is sok hasonlóságot árul el, úgy hogy ezeknek építése között talán csak párszáz esztendő telhetett el. A legal-só templom építése azonban a ködös ös-korba vész el. A harmadik templomot valószínűleg pótlásképpen építették, amikor a középsőt valamilyen termé-szeti katasztrófa érte. Régészek sze-rint ilyen jelentőségű kutatási ered-ményre ezen a vidéken még nem volt példa.

— A kalapácsos vörös embert is átvet-ték a nációk. A német posta hatpfenneges ünnepi levelezőlapokat ad ki május else-jére. A levelezőlap baloldalon német munkás látható, aki jobbkezeében kalap-ácsot tart. A levelezőlap felirásai: Német Birodalom, 1934. május 1. Nemzeti Ünnap 1934.

Modern női szabászat

A Koncsek Sándor által szerkesztett nagy mű füzetekben jelenik meg, egy-egy füzet ára 65.— lej, előfizetésben. A há-rom megjelent füzet együtt 195.— lej LEPAGE-nál, Cluj-Kolozsvár.

— A Mizrachí kirándulása Marosvásár-helyre. A kolozsvári Mizrachí helyicsoport május hó 6-án, vasárnap egy nagy-szabású társas autókirándulást rendez Marosvásárhelyre, melyre vendégeket szívesen lát a rendező-ég. Jelentkezni lehet a hét bármely estéjén a Str. Berthelot (Éőtös ucca) 8. szám alatti hivatalos helyiségben. Részvételi díj tour-retour 100 lej.

— A temesvári Házámír dalárda örösi sikere Jugoszláviában. A Házámír zsidó és a temesvári szerb dalárda Belgrád-ban közös hangversenyt adtak öfelsége Mária jugoszláv királyné védnöksége alatt. Mindkét dalárdát lelkesen fogadták és melegen ünnepelték. A belgrádi zsidó dalárda nevében Mosics Salamon elnök, a hitközségek nevében dr. Dávid De Mayo, azonkívül a jugoszláv dalsoz-vetség elnöke és Belgrád polgármestere tartottak üdvözlő beszédeket. Az üdvöz-lésekre a Házámír nevében Wiener Mór dr., illetve Weiss Tibor válaszoltak. Más-nap a zsidó dalárda bankettet rendezett a szefárd hitközség székházának szinter-nében. Itt dr. Alkalay Iszák szenátor, Jugoszlávia grandrabbija és Mosics Sa-lamon elnök köszöntötték melegen a Há-zámírt és rámutattak arra a fontos misz-szióra, amelyet a Házámír végez. Dr. Wiener Mór válaszolt igen hatáson a Házámír részéről. A hangversenyen a Házámír mély hatást gyakorolt a jelen-lőkre a művésziessen előadott héber énekszámaival. A belgrádi vezető lapok közölték a Házámír fényképét (Politica, Vreme, Pravda, Stampa) és hosszú el-ísimerő cikkekben méltatták a Házámír sikerét. Már első belgrádi szereplésével meghódította a műértő közönséget a Há-zámír, osztatlan sikert érve el. Melegen s hosszasan ünnepelték Fischer Samu kar-nagyot kivételes teljesítményéért, vala-mint Katz Salamon és Weiss Jenő fő-kántorokat és Freund Leó zongora-művészt gyönyörű szólószámaikért. A Há-zámírt a nyílt színpadon öríási kitüntetés érte. A jugoszláv dalosszövetség a művészi teljesítménye folytán a Házámírt dísztagjává választotta és gyönyörű babérkoszorúval tüntette ki, a belgrádi zsidó dalárda díszoklevelet nyújtott át a Házámírnak, amely ugyancsak dísztag-jává választotta. A Házámírnak a belgrádi román követség melegen gratu-lált a teljesítményhez. A Házámír küldött sége tiszteltet dr. Alkalay Iszák grand-rabbinál, aki legteljesebb elismerése mel-lett „Kiddus Hásém”-nek nevezte a Há-zámír teljesítményét. Elutazás előtt az askenáz hitközség adott ünnepi vacsorát a Házámír tiszteletére, amelyen pohár-köszöntőt mondtak Gruszmann Arnold, dr. Wiener Mór és Kaufheij Ernő. Az ünnepi vacsora a Hatikva hangjaival nyert befejezést. A két dalárda kiküldöt-tei a királyi udvarj marsall hivatalában bejegyezték nevüket a vendégeknyvbé. A legkellemesebb benyomásokkal, a leg-nagyobb sikerrel megrakodva érkeztek haza a dalosok Belgrádból.

Birjon-találkozó Tordán

Az elmúlt vasárnap Birjon-pögisa volt Tordán. Találkozót adtak egymás-nak a kolozsvári, dési, marosvásárhe-lyi, szászrégeni és tordai Birjon-esoportok, hogy kieseréljk nézeteiket és tapasztalataikat és megbeszéljk a kö-zös feladatokat.

A Birjon-mozgalom az Aviva-Barisz szia szervezet 18 éven aluli korosztá-lyát foglalja magában. Legnagyobb ré-szük asszimiláns szülők gyermekei, kik a családba is beviszik a cionizmust és a chalucitban látják önmaguk és a mai zsidó ifjuság életcélját.

Ez domborodott ki a tordai találko-zón is, mely iránt a tordai zsidó tár-sadalom részéről is széleskörű érdekl-ődés nyilvánult meg. Vasárnap reggel 7 órakor már együtt voltak a különbö-ző városokból érkezett csoportok. Dél-előtt II órakor vette kezdetét a p-ögisza. A megnyitó ülésen a tordai zsi-dó társadalom és a cionista helyicsoport reprezentánsai is résztvettek. Mintegy hetven birjon és nagyszámu közönség jelenlétében nyitotta meg Frucht Efraim a pögisát. Vázolja a zsidóság mai világhelyzetét, majd a birjon-mozgalom feladatait ismerteti.

Fraenkel Józsefné a tordai Wizo. Kassovits Endre dr. a Zsidó Nemzeti Szövetség helyicsoportja nevében üd-vözlő a pögisát. Salamon Béla az Avi-va Barisszia, Pap Ferenc a vendéglátó birjon-esoport üdvözlétet tolmácsolja.

Ezután Danzig Hillél beszél a A. B. Nöszitujta nevében. Referátumában a cionizmus politikai helyzetét ismerteti és rámutat azokra a célkitűzésekre, amelyeknek megvalósításáért harcol a cionista ifjuság.

A pögisah Nöszitujta (elnöksége) a következőképpen alakult meg:

Elnök Danzig Tibor (Cluj), alelnö-kök: László Ilus (Torda), Vogel Mir-jam (Szászrégen), jegyzők: Pap Fe-rend (Torda) és Hirsch Elemér (Dés).

Délután 3-kor kezdődtek meg a p-ögisah érdemleges tárgyalásai Danzig Tibor vezetés alatt. Az első referátu-mot E. Margadith tartotta a cionista mozgalom alapvonalairól, majd S. Ku-schinger referátuma következett „A chaluc utja” címmel. Végül Walter Mose tartotta meg szervezői referátur mat.

A referátumok fölött igen élénk vita indult meg, melyben többek között: Farkas Tibor, Bolder, Czitrom, Stein Lázár, Hirsch Elemér, Krómer, Nus-baecher, Frucht, Klepner, stb. vettek részt.

A vita este 8 óráig tartott, amikor határozati javaslatokba foglalták a tárgyalások eredményeit. A pögisah tárgyalásai Dangiz Hillél záróbeszédé-vel ért véget, majd a Hatikvát és a Techzaknaht énekeltek el a birjonok.

Este nagyszerű birjonestet rendez-tek a pögisah résztvevői, majd másnap a tordai hasadékhöz rándultak ki.

Kolozs sósfürdő május 1-én
kirándulók részére nyitva.
Fürdőnél 50 százaléki engedmény
Autobusz indul minden órában.

Budapest mindig szép, de legszebb májusban a Nemzetközi Vásár idején. Május 4—14.

— Az „Ember tragédiája”-nak iro-dalmi törvényszékét május 15-én tartják meg. A Madách Imre „Ember tragédiája” felett megtartandó, izgalmasan érdekes irodalmi törvényszék tárgyalását véglege sen május 14-én este fél 9 órára tüzte ki a rendezőség. A tárgyalás azért szenve-dett halasztást, mert az irodalmi törvény-szék illusztris ügyésze: dr. Janovics Jenő csak ebben az időpontban érkezik vissza Kolozsvárra. A védelmet Walter Gyula, az ismert költő fogja ellátni. A tárgyalás elnöke dr. Bartha Ignác, a zsüri elnöke dr. Kiss Elek unitárius teológiai profesz-szor lesz. Külön érdekessége és szenzá-ciója lesz az irodalmi törvényszéki tár-gyalásnak Poór Lili szereplése, aki a tanuként megidézett Évát fogja megszólaltatni. Lucifert Salamon László, Adá-mot dr. Kovács József fogja képviselni. A rendkívüli irodalmi esemény iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

UJ KELET *Legújabb hírek*

A csonka osztrák nemzetgyűlés megszavazta az új alkotmányt

Ma hirdetik ki az új osztrák alkotmányt. Május 1. lesz az új alkotmányünnep. Linzben tegnap pokoigépp robbant

Bécs, április 30. A kancellár és a miniszterek tegnap egész napon át tárgyaltak a politikai pártok vezetőivel a nemzeti tanács utolsó ülése előkészítése ügyében. Ezzel kapcsolatosan jelentik, hogy az 1918-as forradalom utáni alkotmány nemzeti ünnepnapját, november 12-ét a jövőben nem fogják megünnepelni. Helyébe május elseje lesz az alkotmányünnep. Tegnap Linzben a rendőrfőnök házában pokoigépp robbant, amely senkit sem sebesített meg, de anyagi kárt okozott. Ugyancsak tegnap az ausztriai parasztság nagygyűlésén Dollfuss kancellár beszédét mondott, amelynek során kiemelte a parasztság államalkotó fontosságát a mai Ausztriában s azt bizonyította be, hogy helyzetük minden téren jobb, mint a németországi parasztságé.

Bécs, április 30. Ender, az új alkotmány kidolgozásával megbízott miniszter-sajtóértekezleten ismertette az új alkotmány lényeges elemeit. Nem könnyen határozta el magát arra, hogy a szövetségi kancellár megbízását vállalja. Az okok egyike az volt, hogy — mint a tapasztalatok mutatják — a pápa; enciklikák nem mindig alakulnak ki a gyakorlatban olyan gyorsan és néha évek, sőt évtizedek mulnak el, amíg ezek az eszmék megvalósulnak. Az új alkotmány a Quadragesimo anno kezdetű enciklikán nyugszik ugyan, de másfelől folytatása azoknak a hagyományoknak is, amelyek Schober és Seipel kancellárságára vezethetők vissza.

Mint voralbergi ember, akinek a demokrácia a vérben van, nem áldozhatta fel a demokratikus gondolatot. Így demokratikus jellegű mindenekelőtt a községi önkormányzat, amely mindig elpusztíthatatlanul határos és értékes sejtje marad a demokratikus berendezésnek, demokratikus az a gondolat, hogy a rendi szervezetek erősen hangsúlyozott sajátos életüket élhetik, minthogy messzemenő önkormányzati hatáskörrel ruházzák fel őket. Ez önkormányzati szervezetekre mindenütt sok olyan ügyet lehetett rábízni, amelyeket ma az állami és tartományi hatóságok látnak el. Ez különösen a gazdasági élet területére vonatkozik. Talán tíz esztendő múlva sikerülni fog azt a ballasztot, amely ma még az államot terheli, sok tekintetben a rendi önkormányzatra hárítani. Ez igazi demokrácia lesz a szó legjobb és legnemesebb értelmében.

Másfelől az államot erős tekintéllyel kellett felruházni. Az alkotmány erőül úgy gondoskodott, hogy a szövetségi kormánynak tartotta fenn a törvénykezdeményezés jogát.

Mindazonáltal nem mentünk olyan messzire, mint amennyire ez a fasiszta eszmékörnek megfelelt volna. A mi elvünk nem az volt: mindent felülről lefelé! A törvényhozó testület az új alkotmány értelmében nem felülről lefelé keletkeznek, hanem megfordítva. Ez rendi demokratikus rendszer. Ezzel szemben azonban a kormánynak az alkotmány tekintélyen nyugró jogokat biztosít mindent, ahol fontos állami feladatok intézése folyik. A tartományi főnököt a szövetségi elnök erősíti meg hivatalában, a kerületi főnököt a szövetségi kancellár, már csak a közbiztonsági ügyek fontosságára való tekintettel is. Polgármesteri választás pedig az állami hatóságok meg erősítéséhez van kötve.

A nemzeti tanács utolsó ülése

Bécs, április 30. Az osztrák nemzeti tanács hétfő délelőtti ülést tartott. Ramek volt kancellár, a nemzeti tanács leköszönt elnöke, a kormány felkérésére ismét elvállalta az elnöklést és megnyitotta az ülést. Rámutatott arra, hogy a mai ülés az elmúlt év; március 14-j nem szabályszerűen berekesztett törvényhozási ülésnek folytatása.

A parlamenti ellenzék nem jelent meg teljes számmal az ülésen és a nagynemzetek is csak megfigyelőket küldöttek ki.

Hampel dr., a nagynemzet párt tagja, az elnöki megnyitó szavak után szólásra jelentkezett és beszédében azt hangoztatta, hogy a nemzeti tanács összehívása alkotmány- és házszabályellenes.

A parlamentet a nagynemzetek feloldása szerint fel kell oszlatni és ki kell írni az új választásokat.

Az elnök vitába szállt a felszólalóval. Leszögezni kívánta, hogy a nemzeti tanács üléseit a kormány a háborús felhatalmazási rendelet alapján, tehát alkotmányosan hívta össze. A továbbiakban Ramek elnök azt állapította meg, hogy senki konkrét javaslatot nem terjesztett elő s ezért fel kell tételeznie, hogy a törvényhozással egyetért az ő felfogásával. Vita nélkül elfogadták azt az elnöki javaslatot, hogy a nemzeti tanács következő újabb üléseit egy félóra múlva tartja, amelynek napirendjén 451 kényszerrendelet elfogadása iránti javaslat szerepel, köztük az új alkotmány tervezete és az alkotmány élet

bejépető felhatalmazás javaslata.

Az új ülés 11 órakor nyílt meg. A szűk ségrendeleteket kiadták a nemzeti tanács főbizottságának. Ez alatt a plénumban Dollfuss kancellár és a kormány tagjai jelenlétében Hampel dr. nagynemzet képviselő az új ülésen is ellene foglalt állást annak,

hogy ez a csonka parlament adjon felmentést a kényszerrendeletekért a kormánynak

és hogy ez a háborús felhatalmazási rendeletre való hivatkozással összehívott nemzeti tanács szavazza meg az új alkotmányt.

Az ellenzék tiltakozik

Ramek elnök rámutatott arra a felszólalóval szemben, hogy a bizottság nem emelt kifogást a kényszerrendeletek és az alkotmány azonnali tárgyalása ellen. Lindauer keresztény szocialista képviselő felolvasta ezután a közben elkészült rövid bizottsági jelentést. Ramek elnök el-

Kolera Caracalban!

Bucuresti-Bukarest, április 30. (Az Uj Kelet tud.) Caracalából érkező jelentés szerint Romániai megyében Draghiceni községben öt ember koleraiban megbetegedett. A jelentés szerint a betegség egyre terjedőben van és gyors óvintézkedésekre van szükség, nehogy nagy méreteket öltönn. Ez a hír nagy nyugtalanságot keltett a főváros orvosi köreiből.

Zavargásoktól tartanak a mai május elsején Párizsban

Nagy tüntetések Nantesben. A drágaság letörését követelik Franciaországban

Párizs, április 30. Sarrault belügy- és Pétain marsall hadügyminiszterek a belügyminisztériumba értekezletet hívtak össze, amelyen a május elsejei rendfenntartó intézkedéseket tárgyalták le. Az értekezleten a hadsereg két tábornoka is résztvett. Párizsban számolnak azzal, hogy május elseje lefolyása nem lesz zavargásmentes.

Egyidejű jelentés szerint tegnap Nantesban pótválasztáson a jobboldal jelöltje győzött. A szélsőségesek emiatt a jobboldal választási főhadiszállása előtt zavargást inszenáltak. A tömeg nem hátrált meg a kivonultatott karhatalom elől sem. A tüntetők közöpporral árasztották el a rendőroket. Katonáságot kellett kivonultatni a rend helyreállítására. Számos letartóztatás történt.

A párizsi IX. kerületben is a jobboldal jelöltjét választották meg képviselővé az időszaki választáson. A baloldal itt is tüntetést rendezett, amelyet azonban könnyebben sikerült likvidálni, mint a nantesit.

Párizs, április 30. A francia kormány takarékosági intézkedéseit követő kezében az állampapírok árfolyama erősen megszilárdult. Hivatalos helyen ennek ellenére még nem tartják elérkezettnek az időt ahhoz, hogy nagy belső kölcsönt bocsássanak jegyzésre. A sajtó a növekvő drágaság erőlyes letörését követeli a kormánytól.

Harminc százalékkal növekedett a cuzisták szavazatszáma a radauti részleges választásokon

Bucuresti-Bukarest, április 30. A tegnapi radauti részleges képviselőválasztásnak az eredményei: A kormánypártra szavazott 8925, nemzeti parasztpártra 6200 szavazatot, míg a cuzisták 8045, junianisták 2304 szavazatot kaptak. A decemberi választásokon elért eredményekkel összehasonlítva a liberálisok 50 százalékkal, kevesebbet kaptak (16.033), míg az ellenzéki pártok erősen előrelendültek. A nemzeti parasztpárt 150 százalékkal kapott többet (2662) és cuzisták pedig cca 30 százalékkal.

A legkellemesebb társasutazás a Levantei kiállításra

A KEDEM nagy csoportos utazást rendez jelentékeny kedvezményekkel. Az utolsó alkalom a pompás Levantei Kiállítás meglátogatására. Jelentkezzék haladéktalanul, hogy

a május 16-án induló Polonia hajón még helyet kapjon zójjon az erdélyi KEDEM-mel Palasztna meglátogatására. Kellemes napja és feledhetetlen emlékei lesznek. Küldje be adatait és hozzájárulását a

RAPID INFORMATOR-HOZ

A „KEDEM” iroda kizárólagos erdélyi képviselőjéhez Cluj, Str. Reg. Maria 32

Természeti gyógymód és táplálkozás

Írta: Dr. Bucsanji Gyula főorvos. I. rész tartalma: A legkülönbözőbb betegségek megelőzése. II. rész tartalma: A betegségek természetes gyógykezelése. — A hatalmas, minden részletre pontosan kiterjedő könyv ára 120 lej

Lepage-Cluj

Kérjen ingyen nagy jegyzéket.

rendelte a szavazást. A parlamenti ellenzék részéről Hampel új tiltakozást jelentett be, azt hangoztatva, hogy nem 91, hanem 165 törvényhozónak kell állást foglalnia a kényszerrendeletek és az alkotmány ügyében.

A tiltakozás jelöl beszája végén az ellenzéki pártok megfigyelői elhagyták a nemzeti tanács üléstermet.

A nemzeti tanács ezután elfogadta a kényszerrendeleteket, valamint az új alkotmányt. Ramek elnök bizalmát fejezte ki a Dollfuss-kormánnyal, majd ezekkel a szavakkal zárta be a régi törvényhozás utolsó ülést: „Isten legyen veled osztrák hazám!”

James Macdonald népszövetségi biztos ötmillió zsidónak Nyugat-Afrikában való letelepítéséről tárgyal a portugál kormánnyal

London, április 30. A Daily Telegraph londoni értesítései szerint tárgyalások folynak a portugál kormánnyal ötmillió zsidónak Portugál Nyugat-Afrikában, a forró égővi Angolában való letelepítése iránt. A telepítést nemzetközi kölcsön kiadásával óhajtnák inézni. Ennek a kölcsönnek a legnagyobb részét az amerikai pénzpiacon bocsátának ki. A tárgyalásokban résztvesz James Macdonald népszövetségi biztos is. Népszövetségi részről azt kívánják, hogy Portugália a telepítés alkalmi területet bocsássa népszövetségi kormányzás alá, amit Portugália ezidőszereint ellenez. Azt követeli, hogy a települők vegyék fel a portugál állampolgárságot.

Herriot állítólag lemond pártelnöki tisztségéről

Párizs, április 30. Milhaud, a radikális párt főtitkára, Herriothoz, a párt elnökéhez intézett leveleiben közölte, hogy végérvényesen lemond tisztségéről. Ezzel kapcsolatban a baloldali sajtóban hirtár, hogy Herriot is lemond pártelnöki tisztségéről. A Populaire már azt is tudnivaló, hogy Herriot utóda vagy Caillaux, vagy Yvon Delbos, avagy Marchandau lesz, Milhaud helyére pedig Ricout, az Opera Comique volt igazgatóját választják meg.

Előfizetőink figyelmébe! Felkérjük előfizetőinket, hogy a májusi költözések alkalmából esetleges cím és lakásváltozásaikat kiadóhivatalunkkal idejekorán közöljék, nehogy a lap kézbesítése fennakadást szenvedjen.

„METEOR”

Speciális írógép, számológép és töltőmű-javitóműhely

CLUJ,

Str. Regian Maria 16. Telefon 3-26. Vidéki rendeléseket gyorsan és pontosan teljesítünk.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. Nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa po
plátite in
No. 22471

16. Telefo
Havonta
évre 600.
Földre: H
félre: 12.
detések d
KELET”
sidóság
keink utá
rás megje

Tat
min

Ejfélig t

Tatares
igért

Cluj-Kol
tud.) Már
nemzeti sz
fő utvonala
öltözött: vá
zenegy tagj
nökség sajt
fekturának.
híre, hogy
másirányu
rész a kol
kormánynak
A kolozsvá
ügyelőséghe
fektusával e
gyalja maj
a vármegye
pélyes fogat
tek meg, ar
egészségügy
minisztérium
vel a kolozs
ügyj hatóság
a kórházak
megyei pref
költség. Lep
elén várta.
volt és az es
ségiügyi kap
son, Kedden
vezetői a m
tek.

Szerdán r
tömeg várak
élen a liber
gozatának
megjelent. I
ranesnok-alt
Gane táborn
ranesnok, B
Pop Valer v
Dunca Jenő
mester, Pule
Hodor Victo
ügyelő, az ő
dr Roman v
főtitkár. Vla
titkár, Mol
prefektusok
feketehűs
cu kapitány
miniszterek
descu szigur
fenntartásá
zak delegáci
Andor hitkö
dó hitközség
remben Ivan
katolikus pü
miniszterek
templom fér
zsekor Isten
mány tagjait

Pontban n
be a reggeli
külön kocs
ket. Elsőnek
nizster szállt
Lepadatut, k
tömeg előtt é
kal kezdett b
kállas feje j
kocsi ablakán